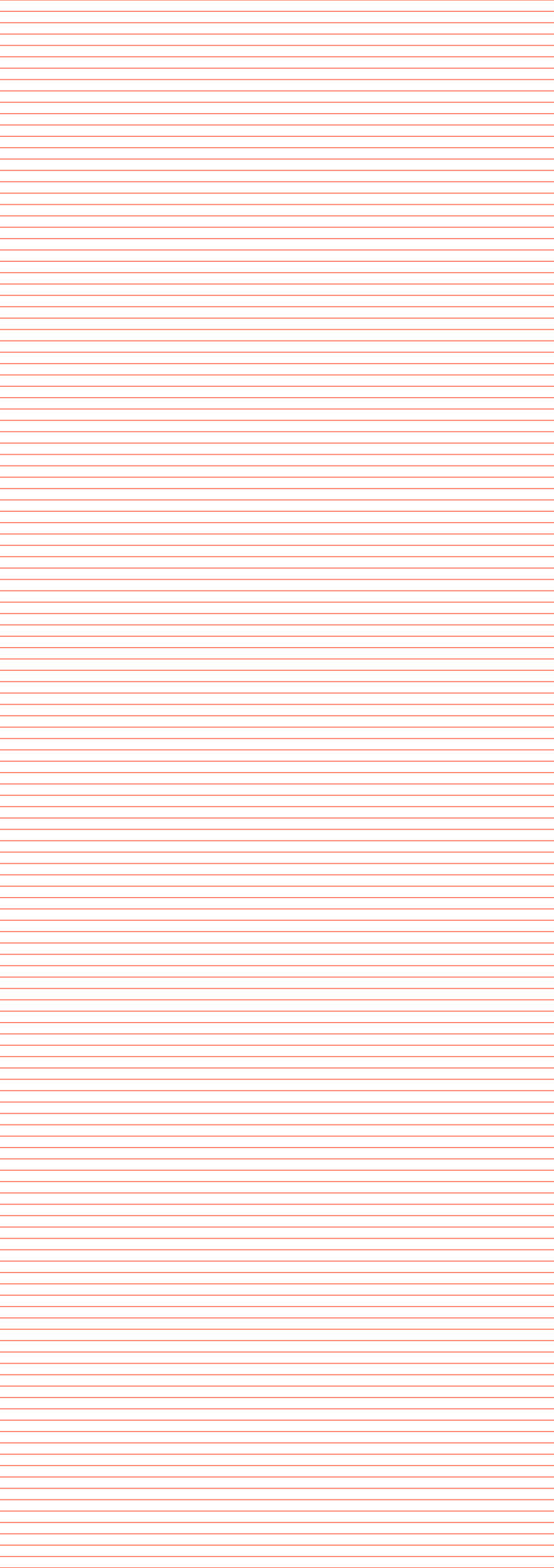
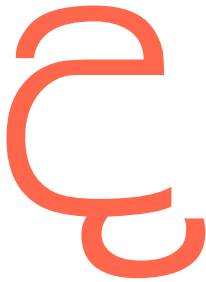

ශ්‍රී ලංකාවේ පුළුල්පත්වල
සංහිඳියාව පිළිබඳ
මාධ්‍ය ආවරණය

පුළුල්පත් අන්තර්ගතය
පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ
ජනමාධ්‍යවේදීන්
සිදු කළ විශ්ලේෂණයකි.

බර්ලින්යේ මාධ්‍ය සහයෝගිතාව සහ
හුවමාරුවේ (MiCT) ප්‍රකාශනයකි.
දෙසැම්බර් 2016

ශක්‍ය දෙකකට අධික කාලයක් ශ්‍රී ලංකාව, දෙමළ ඊළාම් විමුක්ති කොටි සංවිධානය (LTTE) සහ ශ්‍රී ලංකා ආරක්‍ෂක හමුදා අතර පැවති සිවිල් යුද්ධයකට මුහුණ දුන්නේය. යුද්ධය පවතින අතරතුර හා 2009 යුද්ධය අවසාන වූ පසු, ජාතින් දෙක අතර සංහිඳියාව ඇති කර සාමය ළඟා කර ගැනීමට දැරූ බොහෝ උත්සාහයන් නිෂ්චල විය. 2015 ජනවාරි නව රජය පත්වීමත් සමඟ නැවතත් සංහිඳියාව සාර්ථක වීමේ බලාපොරොත්තු ඉස්මතු වී ඇත. මාධ්‍ය මඟින් කෙරෙන සංහිඳියාව පිළිබඳ ආචරණ මේ සඳහා රැකුලක් වනු ඇත.

මෙම සංකීර්ණ වාර්තාවෙහි අඩංගු වන්නේ ගවේෂණාත්මකව සොයා බැලූ, ලංකාවේ පුවත්පත්වල සංහිඳියාව පිළිබඳව මාධ්‍ය ආචරණයේ ප්‍රමාණය හා ස්වභාවය පිළිබඳව, අන්තර්ගතය පිළිබඳව විශ්ලේෂණයක ප්‍රධාන කරුණුය. බර්ලින්යේ මාධ්‍ය සහයෝගිතාව සහ හුවමාරුවේ (MICT) විෂේෂඥයින්ගේ අධීක්‍ෂණය යටතේ, සිංහල හා දෙමළ ජනමාධ්‍යවේදීන් 18 දෙනෙක්, 2016 පෙබරවාරි, ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත් සංහිඳියාව පිළිබඳව පළ වූ සියලු වාර්තා පරීක්ෂා කළහ. මාධ්‍ය ආචරණයන්ට සේදී රාදී අල් හුසේන් ලංකාවට පැමිණීම, ජාතික ගීය දෙමළෙන් සහ සිංහලෙන් ගායනය කිරීම යන මාතෘකාවට අදාළ වෙනත් සුළු ප්‍රමාණයේ අවස්ථා අඩංගු වෙයි. පුද්ගලයින් තොරව, පුවත්පත් තමන් අවස්ථාවන් මගින් ආකාරය විශාල ලෙස වෙනස් වන බව, විශ්ලේෂණයේ ප්‍රතිඵල පෙන්වයි. නමුත් තෝරා ගන්නා ලද මාතෘකාවලින් පෙනී යන්නේ දෙමළ සහ සිංහල මාධ්‍ය තමන් උනන්දුවක් දක්වන මාතෘකා ගැන යම් සමානකමක් ඇති බවයි. මෙය සාකච්ඡා සඳහා ඉතා ප්‍රබල පසුබිමක් වෙයි. ඊට අමතරව, ජාතික හා රජයට සහයෝගය දක්වන සිංහල මාධ්‍ය අතර වෙනස්කම්, දෙමළ සහ සිංහල මාධ්‍ය අතර වෙනස්කම් වලට වඩා, බොහෝ වැඩි වෙයි. සාමාන්‍ය ලෙස ගතහොත් සංහිඳියාව පිළිබඳ වාර්තා, විශ්ලේෂණය කරන ලද කාලය තුළ, පුවත්පත්වල වැඩි වශයෙන් තිබුණි. මෙයින් නිගමනය කළ හැක්කේ, අවුරුදු ගණනක නිශ්ශබ්දතාවයෙන් සහ නොසලකා හැරීමෙන් පසු සංහිඳියාව, දෙපැත්තේම මහජනතාවගේ අවධානය පිණිස, අවසානයේ පැමිණ ඇති බවයි.

“සංගිද්ධාව පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රචිත්පත්වල මාධ්‍ය ආචරණය”
බර්ලින්යේ මාධ්‍ය සහයෝගිතාව සහ හුවමාරුව (MiCT) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රචිත්පත් ආයතනය (SLPI), සහ වෙර්ටේ පර්යේෂණායතනය සමඟ විකේව පළ කළ ප්‍රකාශනයකි.

පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ප්‍රධානි: අන්ජා වොලන්ඩ්ස් (MiCT)
නිර්මාණය: ගනර් බොයෙ
අන්තර්ජාතික පර්යේෂණ උපදේශකවරු: මහාචාර්ය මයිකල් මෙසෙන් (LMU)

ආචාර්ය අන්කෙ පිඩ්ල

දේශීය උපදේශකවරු: කමල් ලියනආරච්චි(PCCSL),
දීපාංජලී අඹේවර්ධන සහ ලිඛිතා ටීනාංජලී

තනතුරු (දෙදෙනාම වෙර්ටේ පර්යේෂණායතනය, කොළඹ)
කළමනාකරණ සංස්කාරක: පමිලා ස්ටැබ්ලුම් (MiCT)

පිටපත සංස්කරණය: ක්‍රිස්ටින්
ඇලන් මුද්‍රණය කිරීම: චිවස්
රඳරන්කි, බර්ලින්

මාධ්‍ය සහයෝගිතාව සහ හුවමාරුව (MiCT), ආර්ථික සංවර්ධනය හා සහයෝගිතාව පිළිබඳ පරිමානු ලෙඩරල් අමාත්‍යාංශය (RNZ) සහ යුරෝපා සංගමයේ (EU) ආධාරයෙන් මෙම ප්‍රකාශනය වලි දක්වන ලදී. මෙම වාර්තාවේ ඇති අදහස් අනිවාර්යයෙන් පරිමානු ලෙඩරල් අමාත්‍යාංශය (RNZ) සහ යුරෝපා සංගමයේ (EU) හෝ මාධ්‍ය සහයෝගිතාව සහ හුවමාරුවේ (MiCT) මත නියෝජනය නොකරයි.

ලිපිනය:

මාධ්‍ය සහයෝගිතාව සහ හුවමාරුව (MiCT)
බෘනෙස්ට්‍රිස් 9 10119 බර්ලින්
www.mict-international.org

Funded by
the European Union

With financial support from the

ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත්වල සංහිඳියාව
 පිළිබඳ මාධ්‍ය ආවරණය:
 පුවත්පත් අන්තර්ගතය පිළිබඳ
 ශ්‍රී ලංකාවේ ජනමාධ්‍යවේදීන්
 සිදු කළ විශ්ලේෂණයකි.

6		ගැඳින්වීම
7	1	දේශපාලන පසුබිම: සිවිල් යුද්ධය සහ සංහිඳියාවට උත්සාහයක්
10	2	මාධ්‍යයේ මෑත කාලීන වර්ධනයන්
12	3	කුමවේදය සහ උත්සාහයේ අරමුණු: ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ හැකියාවන් වර්ධනය පිණිස, අන්තර්ගතය විශ්ලේෂණය
14	4	හඳුනාගැනීම්
15	4.1	සිංහල පුවත්පත්වල මාතෘකා තෝරා ගැනීම
17	4.2	සිංහල පුවත්පත්වල කථිකයින් තෝරා ගැනීම
17	4.3	සිංහල පුවත්පත්වල පණිවිඩ
18	4.4	දෙමළ පුවත්පත්වල මාතෘකා තෝරා ගැනීම
21	4.5	දෙමළ පුවත්පත්වල කථිකයින් තෝරා ගැනීම
21	4.6	දෙමළ පුවත්පත්වල පණිවිඩ
22	5	නිගමනය

6

2015

ජනවාරියේ පත්වූ නව රජයත් සමඟ, සිංහල සහ දෙමළ ජනතාව අතර සංහිඳියාව පිළිබඳව රජයේ අවධානය නව අවධියකට පත්ව ඇත. ජනාධිපති මෛත්‍රීපාල සිරිසේන මහතා සංහිඳියාව රටේ අනාගත ව්‍යවස්ථාදායකයේදී අත්‍යන්තර දේශපාලනයේ ප්‍රධාන තැනක් ගන්නා බව පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කර ඇත. ඉඩම් හැවත ලබා දීමත්, රජයේ සංහිඳියා ප්‍රතිපත්තිය සැලසුම් කිරීමට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට ආයතන පිහිටුවීමත් මූලික වශයෙන් දැනටමත් ඉටු කර තිබේ.

චලෙසම, දේශීය මාධ්‍ය ඊට අදාළ කරුණු වාර්තා කිරීම හිටු කර ඇත. මෙම ක්‍රියාදාමයේ එක්සත් ජාතීන්ගේ, මානව හිමිකම් කඩවීම පිළිබඳ වාර්තාව (OISL වාර්තාව), ප්‍රත්‍යක්ෂ ලෙස සංහිඳියාව පිළිබඳව මහජන කතිකාව ඉහළ නැංවීම, සන්ධිස්ථානයක් ලෙස සැලකිය හැකිය.

මාධ්‍ය ආවරණය සංහිඳියා ක්‍රියාදාමය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති කරයි. යන උපකල්පනය මත, ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත්වල එම විවාදයේ ප්‍රමාණය සහ ස්වභාවය ගවේෂණය කිරීම පිණිස ධර්මයේ මාධ්‍ය සහයෝගිතාව සහ හුවමාරුව (MICT) පුවත් විශ්ලේෂණයට මුල පිරුවේය. සිංහල සහ දෙමළ පුවත්පත් මාතෘකා තෝරා ගැනීම, කථිකයන් තෝරා ගැනීම සහ දේශපාලන පණිවිඩ තෝරා ගැනීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම, මෙහෙයුම් මට්ටමේදී විශ්ලේෂණයේ අරමුණ විය. මෙම විශ්ලේෂණයේ ප්‍රතිපල, ශ්‍රී ලංකාවේ සංහිඳියා ක්‍රියාදාමය පිළිබඳ මාධ්‍ය ආවරණයේ බලපෑම පිළිබඳව නිගමනවලට එළඹීමට ආරම්භයක් විය.

'පර්යේෂණ ක්‍රියා' යන ක්‍රමවේදය අනුගමනය කරමින්, මෙම විශ්ලේෂණය සිදු කළ සිංහල හා දෙමළ ජනමාධ්‍යවේදීන් කණ්ඩායම එයට පෙර මෙම පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය පිළිබඳ ක්‍රමවත් පුහුණුවකට සහභාගී විය. මෙම අත්‍යවශ්‍ය අරමුණ විවිධ දේශීය ජනමාධ්‍ය පණිවිඩ සහ අරුත් හිපදවීම සහ දැනුම් දීම පිළිබඳව, ජනමාධ්‍යවේදීන් දැනුම්වත් කිරීමය. ඊට අමතරව, ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ විශ්ලේෂණ හැකියාවන් දියුණු කිරීම, පණිවිඩ පිළිබඳව (බොහෝවිට නොදැනුවත්වම) වඩා හොඳින් විශ්ලේෂණය කිරීමට හැකිවීම සහ සංහිඳියාව පිළිබඳව ඔවුන්ගේ වැඩකටයුතු ස්ථානගත කිරීම ද අරමුණු විය.

ලංකාව දශක දෙකකට අධික කාලයක් දෙමළ ඊළාම් විමුක්ති කොටි සංවිධානය (LTTE) සහ ආරක්ෂක හමුදා අතර පැවති සිවිල් යුද්ධයකට මැදිව සිටියේය. ගැටුම් පැවති අවධියේ දී ජීවිත 20,000ක් මාස කිහිපයකදී අහිමි වූ අතර, දශ ලක්ෂයකට අධික පිරිසක් වෙන රටවලට පැන ගියහ. (ඩෙස්ට්‍රාඩ් 2009) අවි ගැටුම් 1980 ගණන්වල දී ආරම්භ විය. ඒ වැඩිතර සිංහල රජයන් විසින් සුළුතර දෙමළ ජාතිකයින්ට ක්‍රමානුකූලව කරන ලද අසාධාරණකම් වලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් කෙරුණේ තරුණ දෙමළ ජාතිකයින් ගරිල්ලා කටයුතුවල නියැලෙමිනි. (ICG 2012: 3) අවස්ථාවන් කීපයක දී බලය බෙදීමකින් මෙය විසඳීමට ගත් උත්සාහයන් නිෂ්චල වීමත් සමඟ දෙමළ කොටි සංවිධානය (LTTE) අවසානයේ දී වෙනම රාජ්‍යයක් සඳහා සටන් වැදීමට තීරණය කරන ලදී. දශකයකට අධික කාලයක් දෙමළ කොටි සංවිධානය උතුරු ප්‍රදේශය පාලනය කිරීමට සමත් විය. ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදාව 2009 මැයි 19 දින උතුරු පාලනය සියතට ගැනීමත් සමඟ එය අවසන් විය. ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදා සොල්දාදුවන්, ඊට දවසකට පෙර දෙමළ කොටි සංවිධානය (LTTE) නායක වේලුපිල්ලේ ප්‍රභාකරන්, රටෙන් පැන යාමට උත්සාහ කරද්දී, වෙඩි තබා මරා දමන ලදී. (ඩෙස්ට්‍රාඩ් 2009)

යුද්ධයේ අවසාන කාලය ලේ ගංගාවක් බවට පත්විය. එය ප්‍රධාන වශයෙන්ම දෙමළ වැසියන්ගේ ජීවිත 20,000 ක් දවස් කීපයක දී නැති කළේය. (ඩෙස්ට්‍රාඩ් 2009) 2005 බලයට පත් වූ ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මහතා, අන්තර්ජාතික වශයෙන්, සාහසික ලෙස දෙමළ කොටි සංවිධානය (LTTE)¹ මර්දනය කිරීම සම්බන්ධව විවේචනයට ලක්වුණි. නමුත් සිවිල් වැසියන්ට පහර දීම, සිරකරුවන් ඝාතනය සහ බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම වැනි යුධ අපරාධ සම්බන්ධයෙන් දෙපාර්ශවයටම චෝදනා වල්ල විය.² 2005 දී යුරෝපා සංගමය, ඇමරිකාව සහ වෙනත් බොහෝ රටවල් දෙමළ කොටි සංවිධානය (LTTE) ළමා සොල්දාදුවන් බඳවා ගැනීම, මරාගෙන මැරෙන ප්‍රහාර, උසස් දේශපාලනඥයින් ඝාතනය, අන්‍ය ජාතිකයින් පලවා හැරීම සහ විරුද්ධ මතධාරීන් ඝාතනය කිරීම වැනි කරුණු නිසා තහනම් සංවිධානයක් ලෙස නම් කළේය. එක්සත් ජාතීන්ගේ සංගමයේ මානව හිමිකම් කොමසාරිස් සේද් රාජ් අල් හුසේන් මෑතක දී, යුද්ධයේ අන්තිම කාලයේ සිදුවූණු අකටයුතුකම් ගැන ගැඹුරු ගවේෂණයක් කරන ලදී. ඔහුගේ අවසාන වාර්තාවෙහි³, දේශීය සහ අන්තර්ජාතික විනිසුරු මඬුල්ලක්⁴ සහිත දෙමුහුන් අධිකරණයක් යෝජනා කළේය.

දෙමළ ජාතික සංවිධානය (TNA) 2009 දෙමළ කොටි සංවිධානයේ (LTTE) පරාජයත් සමඟ වෙනම රාජ්‍යයක් සඳහා වූ සියලු බලපෑම් අතහැර දැමීය. එතැන් සිට ලෙඩරල් විසඳුමක් සඳහා සාකච්ඡා පවත්වමින් සිටිය (ICG 2012). සිවිල් යුද්ධය

1 International Crisis Group, 17 May2010, "War Crimes in Sri Lanka"
 2 For instance by Human Rights Watch, Amnesty International and The United Nations High Commissioner for Human Rights.
 3 Official Journal of the European Union, Council common position, 2006/380/CFSP of 29 May 2006.
 4 See Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights Reports of the OHCHR investigation on Sri Lanka (OISL), 16 December 2015

8

අතරතුර හා ඉන්පසුව ජාතීන් දෙක අතර සංහිදියාව ඇති කිරීමට උත්සාහයන් කීපයක් ගනු ලැබීය.

ඉන් සමහරක් ලංකාවේ වාර්ගික අරගලය විසඳීමට උත්සාහ කළ ඉන්දියාව සහ හෝර්වේ වැනි බාහිර අයගේ සහභාගිත්වයෙනි. පහත සඳහන් වන්නේ චේතියාසික වැදගත්කමක් ඇති සංහිදියාව ඇති කිරීම සඳහා ගත් උත්සාහයන් කීපයකි.

2015 දී රජය වෙතස් වීම

ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ, ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂයේ (SLFP) සාමාජිකයකු ලෙස ශ්‍රී ලංකාව 2005 සිට 2015 මුල් අවධිය තෙක් පාලනය කළ අතර ඔහුගේ පවුල රටේ දේශපාලන කටයුතුවලට දැඩි ලෙස සම්බන්ධ වී සිටියේය. ඔහු ඒකාධිපති පාලනයක් ගෙන ගිය අතර විරුද්ධ මතධාරීන්ව නොකඩවා මර්දනය කළේය. ඔහුගේ කාලයේ නිබුණු හය සහ දුර්විපාක නොලබා සිටීමේ හැකියාව වැනි ලක්ෂණ මත, යුද්ධය නිම වී බොහෝ කලක් යනතුරු මනුෂ්‍ය අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝණය කිරීම් සහ ඒවාට දඬුවම් කිරීම් සිදු නොවුණි. (වැග්නර් 2015: නඩරාජ් 2012)

2015 ජනවාරි 8 දින විශ්වාස කළ නොහැකි ලෙස ඔහු, ඔහුගේ හිටපු සෞඛ්‍ය අමාත්‍යවරයා විසින් පරාජය කරන ලදී. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යවරයා පොදු අපේක්ෂකයකු ලෙස ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් සැලකීම ලත් එක්සත් සන්ධානයකිනි. (UNFGG) මෙම වෙනස ජාතික හා අන්තර්ජාතික දේශපාලන විශ්ලේෂකයින් හඳුන්වන්නේ රටේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සඳහා මෙය මුල පිරු බවයි. (වැග්නර් 2015) යහපාලනය සඳහා වූ එක්සත් ජාතික පෙරමුණ (UNFGG) ඔවුන්ගේ ජන්ද ව්‍යාපාරය ප්‍රධාන ලෙස ඉලක්ක කළේ දූෂණයට හා ඥාති සංග්‍රහයට විරුද්ධවය. ඊට අමතරව විධායක ජනාධිපති ධුරය අහෝසි කිරීමටයි. යහපාලනය සඳහා වූ එක්සත් ජාතික පෙරමුණෙහි (UNFGG) පුදුමාකාර ජයග්‍රහණයෙන් පසුව ඔවුන් තම පොරොන්දු ඉටු කිරීම සඳහා දින 100 වැඩසටහනක් ඉදිරිපත් කළේය. ඉන් තීරණාත්මක වන්නේ ජාතික පොලිස් කොමිසම, ජාතික මැතිවරණ කොමිසම වැනි ස්වාධීන කොමිසන් පත් කිරීම සහ තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිය තහවුරු කිරීම සහ විධායක ජනාධිපති බලතල අඩු කිරීම වේ.⁵

අලුතින් පත් වුණු ජනාධිපති සිරිසේනගේ ආණ්ඩුව යටතේ 19 වැනි ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයක් 2015 දී ක්‍රියාත්මක කිරීම චේතියාසික අවස්ථාවකි. එමගින් රාජපක්ෂ ආණ්ඩුව යටතේ 18 වැනි සංශෝධනයෙන් දෙනු ලැබූ විධායක ජනාධිපති බලතල අඩුකර, විමර්ශන කරන ලදී. ජනාධිපති සිරිසේන සංහිදියාව සඳහා ආයතන කීපයක් ද ඇති කරන ලදී. ඒවා අතර අමාත්‍ය මණ්ඩල ගනේෂන් යටතේ ඇති ජාතික කතිකාව සඳහා අමාත්‍යංශය, හිටපු ජනාධිපති චන්ද්‍රිකා බණ්ඩාරනායක යටතේ

ඇති ජාතික එකමුතුව යන සංහිදියා කාර්යාලය සහ ජනාධිපති සිරිසේන යටතේම ඇති සංහිදියාව සඳහා කමිටුව වෙයි. සංහිදියාව අලුත් පාර්ලිමේන්තුවේ ප්‍රධාන අංගයක් බවට ද ජනපති සිරිසේන විසින් සඳහන් කර ඇත.

සංහිදියාවට වඩාත් දැඩිව බලපාන කරුණු අතර උතුරේ සිටින ආරක්ෂක හමුදා ප්‍රතිසංවිධානය, අතුරුදහන් වූවන් සහ ඔවුන්ගේ පවුල්වල තත්ත්වය, අවබෝධතා කොමිසම, දේශීය දෙමුහුන් අධිකරණයක් ඇති කිරීම (සහ එහි සංයුතිය, පිළිවෙත්, අන්තර්ජාතික නිරීක්ෂකයින්ගේ කාර්යභාරය) දේශීය සත්‍ය කොමිසම, එක්සත් ජාතීන්ගේ ගැටුම් වාර්තාවට ප්‍රතිචාර දැක්වීම, දේපළ අයිතිකරුවන් අතට පත් කිරීම, වන්දි ගෙවීම, දේශපාලන සිරකරුවන් නිදහස් කිරීමේ හැකියාව, සුළු ජාතීන් ආරක්ෂා කිරීම සහ උතුර සහ දකුණු පළාත් අතර සහජීවනය පවත්වාගෙන යන්නේ කෙලෙස ද යන්න වෙයි.⁶

මානුෂීය අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ කාර්යාලය විසින් ඉල්ලා සිටින යුධ සමයේ සිදුවුණැයි කියන මානුෂීය අයිතිවාසිකම් කඩවීම් සහ ඊට සම්බන්ධ අනෙකුත් අපරාධ පිළිබඳ පුළුල් පරීක්ෂණය සංහිදියා උත්සාහයේ සන්ධිස්ථානයකි.⁷ 9 ඒක පාර්ශවීය සොයා ගැනීම් සහ ප්‍රකාශ කිරීම මගින් “යුද විරුද්ධයේ” ගෞරවයට හානියක් වේ යැයි සිතූ දේශපාලනඥයින් ඒවා අභියෝගයට ලක් කළ අතර ඒවා ප්‍රතික්ෂේප ද කළහ.

කීප වතාවක් කල් දැමීමෙන් පසු එම සොයා ගැනීම් පිළිබඳ වාර්තාව, මානුෂීය අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස් සැප්තැම්බර් 18 වන දින නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාව (OISL) පිළිබඳ එම වාර්තාවේ (OHCHR) සියලු පාර්ශව විසින්ම ඉතා විශාල ලෙස අන්තර්ජාතික මානුෂීය අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ හිතිය කඩකර ඇති බවට විශ්වාස කළ හැකි බව පැවසුවේය.⁸ මේවා බොහොමයක් උසාවියකට ඉදිරිපත් කළහොත් යුද අපරාධ සහ/හෝ මනුෂ්‍යත්වයට එරෙහි අපරාධ වර්ගයට වැටෙනු ඇත. මෙම කාර්යයේ වෙනස් කොට සැලකීම නිසා බව පෙනෙන්නට තිබේ. කෙසේ නමුත් OISL වාර්තාව එක පාර්ශවයකට පමණක් වෝදනා වීල්ල කිරීමෙන් වැළකුණු බැවින්, බලාපොරොත්තු වුණු මහජනතාවගේ විරෝධය වීල්ල නොවීය.

මේ වාර්තාව ජාතික අන්තර්ජාතික විනිසුරුවන්ගෙන් සැදුම් ලත් දෙමුහුන් අධිකරණයක්, තව දුරටත් පරීක්ෂණ සඳහා නිර්දේශ කර ඇත. දශක ගණනාවක් තිස්සේ මානුෂීය අයිතිවාසිකම් කඩවීම් පරීක්ෂණවල තිබූ දූෂණ හේතුවෙන්, දේශීය පමණක් යාන්ත්‍රණයක විශ්වාසනීයත්වය තැබීම පිළිබඳ ප්‍රශ්නයෙන් මිදිය නොහැකි බවයි. මෙම යෝජනාව ජාතිකවාදීන් ප්‍රතික්ෂේප කළේ, අන්තර්ජාතික මැදිහත් වීම රටේ ස්වෛරීභාවයට අභියෝගයක් බව පවසමිනි.

5 Francesco Mancin and Gianluca Rubagott, May 2015: Balancing Act: Sri Lanka enters a complex new era. | <https://theglobalobservatory.org/2015/05/sri-lanka-sirisena-tamil-tigers/>

6 Asoka Bandarage: Change in Sri Lanka, Huffington post June 09, 2015 <http://www.huffingtonpost.com/asoka-bandarage/legime-change-in-sri-lanka-b-7022268.html>
7 See the fuu report on <http://www.Slgnardian.org/wp-content/uploads/2015/09/UNHRC-report-on-sri-lanka-2015.pdf>
8 OHCR Report, p. 6

දශක දෙකකට අධික කාලයක් පැවති යුද්ධය හිසා සිංහල
සහ දෙමළ ජාතිකයින් අතර සම්බන්ධතාව සමහර විට උද්වේග
කර හෝ විරුද්ධවාදී වෙයි. දෙවන පරිච්ඡේදයේ සඳහන් කර
ඇති පරිදි යුද්ධයට පෙර හා යුද්ධය හිමවූ පසු 2009 දී
සංහිඳියාවට ගත් උත්සාහයන් බොහොමයක් අසාර්ථක විය. නව
රජයත් සමඟ අලුත් ආරම්භයක් පිළිබඳ බලාපොරොත්තු ඉහළ
ගොස් ඇත.

2005

සිට 2015 මුල් කාලය දක්වා පැවති මහින්ද රාජපක්‍ෂ ජනාධිපතිවරයාගේ කාලයේ ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය මාධ්‍ය ඍජුව, රජය විසින් පාලනය කළ අතර දේශපාලනය පිළිබඳ විවේචන හෝ සාකච්ඡා සඳහා ඉඩ තැබුවේ ඉතාමත් අල්ප ප්‍රමාණයකි. රාජ්‍ය මාධ්‍ය දැකියම් මහජන මතය හැඩගැස්වීමේ යාන්ත්‍රණයක් ලෙසය. පවතින බොහෝමයක් මාධ්‍ය ආයතන තාක්ෂණික වශයෙන් පෞද්ගලික වුවත්, තොරතුරු අමාත්‍යාංශය කිසිදු නීතිමය සාධාරණීකරණයකින් තොරව,⁹ ඔවුන්ගේ බලපත්‍ර ලබා දීම (සමහර විට අවලංගු කිරීම) කළේය. එම නිසා පෞද්ගලික මාධ්‍යවලට අමාත්‍යාංශයෙන් හොඳ හිත මත යැපීමට සිදුවූ අතර ඔවුන් ඒ නිසා අමාත්‍යාංශය සමඟ ගැටුම් ඇතිකර ගත්තේ නැත. (මාධ්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ කාර්යාලය: 2016:60) ලෝකයේ සියලුම මාධ්‍ය නිදහස පිළිබඳ අන්තර්ජාතික දර්ශකවල ශ්‍රී ලංකාව මාධ්‍ය නිදහස ඉතාමත්ම අල්ප රටක් ලෙස දැක්වේ. ගණනාවක් සඳහන් විය. එමනිසා ජනමාධ්‍යවේදීන් සහ කථනාචාර්යන් හිල නොවන තහනම් මාතෘකා ගණයට වැටෙන දූෂණ සහ මානුෂීය අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වැනි මාතෘකා වාර්තා කිරීමෙන් හැකිතාක් වැලකී සිටියේය. (හඩරාපත් 2012: දෙසැම්බර් 2009: 6)

යුද්ධයේ අන්තිම කාලයේ දී දේශීය හා විදේශීය වාර්තාකරුවන්ට ද එක්සත් ජාතීන්ගේ නියෝජිතයින්ට ද උතුරේ යුද බිම වෙත යාමට ඉඩ ලබා නොදුන් අතර සියලුම දුරකථන සහ ගණනාවකට විසන්ධි කර තිබුණි. රජය විසින් මෙම ක්‍රියාමාර්ග සහ අනෙකුත් ක්‍රියා මාර්ග ගෙන, දෙමළ කොටි සංවිධානයට (LTTE) එරෙහි අන්තිම සටන සැඟවූයේය. (හඩරාපත් 2012: 8)

එමනිසා 2015 සිදුවූ රජයේ වෙනස්වීම ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය නිදහස මෙන්ම නිදහසේ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ අයිතිය ද ප්‍රධාන වෙයි. අද වන විට ජනමාධ්‍යවේදීන්ට නිදහසේ දූෂණ ගැන පරීක්ෂණ, රජයක් අපොහොසත් වීම යන බලය අයුතු ලෙස පාවිච්චි කිරීම සහ විවෘතව මත හේදයට තුඩු දෙන කරුණු ගැන විවාද කළ හැක.

පැවති රජය පුළුල් ලෙස සම්බන්ධයැයි කියන දූෂණ සහ මිනීමැරුම් ගැන විවේචනයට ලක්වෙයි. ජන මාධ්‍යය ද පුළුල් පාරාසයක් තුළ සංවේදී මාතෘකා වන ඉඩම් නැවත ලබාදීම, OISL වාර්තාවේ සොයාගැනීම්, දේශපාලන සිරකරුවන්ගේ ඉරණම සහ අතුරුදහන් වූවන් ගැන කතා කරයි.

සංහිඳියාව පිළිබඳ ප්‍රශ්න ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ OISL වාර්තාව පිට කිරීමට පෙර උද්වේගකර වුවත්, පසුව මාධ්‍ය මඟින්, ඒවා සාකච්ඡා කිරීම ප්‍රමාණාත්මකව ඉහළ ගොස් ඇත.

පසුගිය අවුරුදු 10 තුළ විරුද්ධ මත දරන ලංකා ඊ නිවිස්, ටැම්බ්ලි නෙට්, ශ්‍රී ලංකා මිරර්, කොලොම්බො ටෙලිග්‍රෑෆ් වැනි වෙබ් අඩවි කිසිදු නීතිමය පදනමකින් තොරව නීතිපතා අවහිර කරනු ලැබීය. මේවා පසුපස ඇති දේශපාලන පසුබිම පැහැදිලි වුවත්

9 14 out of 16 radio stations and 12 out of 14 TV stations were private as of 2015 [Secretariat for Media Reform 2016:60]

රජය පැවසුවේ තමන් ඊට සම්බන්ධ නැති බවයි. (මාධ්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණය පිළිබඳ කාර්යාලය 2016: 44-45)

කෙසේ නමුත් 2015 ජනවාරිවලින් පසුව නව රජයේ වෙනස් මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය පැහැදිලිව දක්වමින් සියලු වෙබ් අඩවි වෙත පිවිසිය හැක.

ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය නිදහස මහජනතාව දකින්නේ අලුතින් ලැබුණු මාධ්‍ය නිදහස, ජනමාධ්‍යවේදීන්ට වගකීමකින් තොරව කළ හැකි ද යන්නයි. සමහර මූලාශ්‍ර ජනමාධ්‍යවේදීන් මෙන්ම දේශපාලනඥයන් ද විවේචනය කරන්නේ ඒවායේ උද්වේගකර ආචරණය, වෘත්තීය තත්ත්වයක් නොමැති මූලාශ්‍ර භාවිතය සහ විශ්වාස කළ නොහැකි පර්යේෂණ සහ නිරවද්‍යතාවය ගැනයි. (මාධ්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණය පිළිබඳ කාර්යාලය 2016: 30) විවේචනවලට ප්‍රතිචාරයක් ලෙස ජනාධිපතිවරයා නැවත පුවත්පත් මණ්ඩලය පණ ගන්වන ලදී. එයට දඬුවම් කිරීමේ බලය ඇති අතර නිරීක්ෂණය කිරීමේ හා පාලනය කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් ලෙස ද භාවිත වෙයි. මෙම පියවර පුවත්පත් ආයතන සහ මහජනතාව අප්‍රසන්න කොට සැලකුවේ පුවත්පත් මණ්ඩලය විසුරුවා හැරීම, නව රජයේ (UPFA හි) එක් ජන්ද පොරොන්දුවක් වූ බැවිනි. ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් ආයතනය වැනි මාධ්‍ය ආයතන වෙත, ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම වැනි ස්වයං නියාමන යාන්ත්‍රණවල ශක්තිය වැඩි කරන ලෙස පීඩනය එල්ල වී ඇත. ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම පසුගිය අවුරුදු 1012 තුළ පැමිණිලි 1000 ට වැඩි ප්‍රමාණයක් විභාග කර ඇත.

දශකයක කාලයක් පාර්ලිමේන්තුව තුළ රැඳුණු තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පනත (RTI), එක්සත් ජාතික පෙරමුණු රජයේ තවත් ප්‍රචාරක පොරොන්දුවක් වෙයි. නැවත තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පනත (RTI), 2016 මාර්තු මස පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ විට, මාධ්‍ය මඟින්ම එයට සනාථ කළ නොහැකි විවේචන එල්ල විය¹⁰ කෙසේ නමුත් 2016 අගෝස්තු මස පාර්ලිමේන්තුව එම පනත අනුමත කළේය. ජනමාධ්‍යවේදීන් එම අවස්ථාව සැමරුවත්, එය ක්‍රියාත්මක කිරීම පහසු නොවන්නේ ඒ සඳහා සම්පත්, දැනුම, පුහුණුව හා දේශපාලන කැමැත්ත තිබිය යුතු බැවිනි. බොහෝ ජනමාධ්‍යවේදීන්ට එහි වපසරිය සහ තත්ත්වය ගැන දැනුමක් නැත. මේ අතර පාලන තන්ත්‍රය ද එම පනත ගැන තේරුම් ගැනීමට හා නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීමට ද පුහුණු කළ යුතුය. තවත් ගැටලුවක් වනුයේ ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය සංවර්ධනය හා සම්බන්ධ රෙගුලාසි පාරාන්ධ වෙයි. මාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය සඳහන් කර නොමැති නිර්ණායක ඔස්සේ බලපත්‍ර හිඟ කරයි. 1991 සිට ආයතන 41 ක් ගුවන් විදුලි ප්‍රචාර සඳහා සනාථ කළ නොහැකි කාරණා මත බලපත්‍ර ලබාගෙන ඇත. (මාධ්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණය සඳහා කාර්යාලය 2016: 32) මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්ති කෙරෙහි ද වගකීම අමාත්‍යාංශය දරන අතර එය රාජ්‍ය මාධ්‍ය වන ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව (SLBC) හා ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව (SLRC) ද පාලනය කරයි. නමුත් නියාමන ලේඛනයක්

නැති තැන, මාධ්‍ය දියුණුව පිණිස සංකල්පයක් ද නැති අතර මහජන අවකාශය වැඩි වශයෙන් රජය පාලනය කරයි.

මාධ්‍ය ආයතන සිංහල හා දෙමළ භාෂාවලින් හා දකුණේ මාධ්‍ය ක්‍රියාකරුවන්ගෙන් ද බෙදී පවතියි. නොයෙකුත් හේතු මත සිංහල පුවත්පත්වලට උතුරේ වාර්තාකරුවන් නැත. එමනිසා මේ ජනකොටස් දෙක අතර තොරතුරු හුවමාරුව අවම වෙයි.

සාමාන්‍යයෙන් ගතහොත් දිවයිනේ මාධ්‍ය උපක්‍රම දෙකට බෙදී ඇත. ඒ සිංහල හා දෙමළ වශයෙනි. දශක ගණනාවක පැවති යුද්ධය ජනකොටස් බෙදා ඇති අතර මාධ්‍ය දෙපැත්තකට තල්ලුකර ඇත. ලංකාවේ ආණ්ඩුව සහ දෙමළ කොටි සංවිධානය මාධ්‍ය ප්‍රචාරණයට යොදා ගත් අතර, තොරතුරු නිදහසේ ගලාගෙන යාම වැළැක්වීමට හිංසන උපක්‍රම භාවිත කළහ. යුද්ධය නිමා වී ඇතත් දෙකොටසම තම ජනකොටස්වලට අයත් වෙතිහාසික දේ සහ වෙනත් දේශපාලනික මත නියෝජනය කරයි. මෙම විශ්ලේෂණයේ එක් අරමුණක් වූයේ සංහිඳියාව පිළිබඳ මහජන අදහස්වල කොපමණ වෙනස්කම් ඇත්දැයි පරීක්ෂා කිරීමයි. 2015 මුල් භාගයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය සංහිඳියාව, අදාළ ඉඩම් නැවත ලබාදීම, දේශපාලන සිරකරුවන්ගේ ඉරණම, ෆෙඩරල් ප්‍රශ්නය, උතුරේ සිටින යුධ හමුදා ප්‍රතිසංවිධානය, සරණාගතයින්ගේ නැවත පැමිණීම සහ පවුල්වලට වන්දි ගෙවීම වැනි දේ වාර්තා කිරීමට මැලි විය. බලාපොරොත්තු වුණු එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පරීක්ෂණ වාර්තාව මාධ්‍ය ආචරණ කෙරෙහි හයානක බලපෑමක් ඇති කළේ, පසුගිය වසරේ සොයාගත් මානව හිමිකම් කඩකිරීම් තවදුරටත් තත්ත්වය උණුසුම් කරාවියැයි ජනමාධ්‍යවේදීන් මෙන්ම දේශපාලනඥයින් ද සිතූ බැවිනි. නමුත් බොහෝ සෙයින් සමබර වාර්තා හිසා එම බියට හේතුවක් නැති බව පෙන්නුම් කළේ සංහිඳියාව දැන් මහජනතා තර්ක කරන මාතෘකාවක් බවට, එම වාර්තාව 2016 ඔක්තෝම්බර් පළ කිරීමෙන් පසුව පත්ව ඇත.

10 Werite Research. The Media Analysis, Vol 6, No. 13

මෑ

තකදී සිදුවුණු රජයන් වෙතස් විමත්, සංහිඳියාවට දී තිබෙන මූලිකත්වයන් නිසා MiCT සංහිඳියාව මාතෘකාව ජනමාධ්‍ය පුහුණු වැඩසටහනක් වන “ද කැටමරාන්” - The Catamaran - යටතේ තෝරාගන්නා ලදී. හැකියාවන් වර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියට පුහුණු අවස්ථා සංස්කරණ ඉගැන්වීම් සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ ලිපි “ද කැටමරාන්” (TheCatamaran.org) යන වෙබ් අඩවියේ පළ කිරීම ද අයත් වෙයි. ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් ආයතනය (SLPI), ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් පැමිණිලි කොමිසම (PCCSL) හා යාපනයේ මාධ්‍ය පර්යේෂණ සහ පුහුණු කේන්ද්‍රය (MRTC) මෙම ව්‍යාපෘතියේ කොටස්කරුවෝ වෙති.

ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත් සංහිඳියාව වත්මන් කාලයේ වාර්තා කරන අන්දම පරීක්ෂා කිරීම, ව්‍යාපෘතියේ පළමු අදියරට අයත් විය. සිංහල සහ දෙමළ අතරින් සහ උතුරේ ජනමාධ්‍යවේදීන් 18 කින් යුත් කණ්ඩායමක් 2016 පෙබරවාරි මස වීම මාතෘකාවට අදාළ ආවරණවල වපසරිය සහ ස්වභාවය පරීක්ෂා කිරීමට එක් විය. මෙම විශ්ලේෂණයේ ප්‍රතිඵල අතේ ඇති වාර්තාවේ ප්‍රධාන විෂයයි. (5 වන පරිච්ඡේදය බලන්න) තේරුම් සහ පණිවිඩ නිෂ්පාදනයන් ඒවා දේශීය මාධ්‍ය මඟින් ලබා දෙන්නේ කෙසේ ද යන්නත් පිළිබඳව ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ අවබෝධය වැඩිදියුණු කිරීම මෙම ව්‍යායාමයේ අරමුණ විය. ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ විශ්ලේෂණ නිපුණතා වැඩිදියුණු කර ඔවුන්ගේ සංහිඳියාව පිළිබඳ වැඩවල දී එම පණිවිඩ වඩාත් තීක්ෂණව සිතා භාවිත කිරීම ද මෙම ව්‍යායාමයේ තවත් අරමුණක් විය.

2016 මුල ජනමාධ්‍යවේදීන් අන්තර්ගතය විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදය ගැන දැනුවත් වීම සඳහා පුහුණු සැසියකට කොළඹ දී සහභාගි විය. අන්තර්ගත විශ්ලේෂණයේ ප්‍රධාන ප්‍රශ්න සහ කාණ්ඩ තේරුම් කර වැඩ කරන කණ්ඩායම්වල ඔවුන් පරීක්ෂණයකට ලක් කෙරිණි. පර්යේෂණ කරන මාතෘකාව සම්බන්ධයෙන් තර්ක කිරීම ඇති කිරීමට සහ සාකච්ඡාවල උන්නතිය ලබා ගැනීම සඳහා ජනමාධ්‍යවේදීන් විශ්ලේෂණ ක්‍රියාවලිය තුළ යුගල ලෙස ක්‍රියා කළහ. නියමාකාර ලෙස ව්‍යායාමය ක්‍රියාත්මක කරමින් හැම යුගලයක්ම 2016 පෙබරවාරි මස පළවුණු එක පුවත්පතක් පරීක්ෂා කොට¹¹ සංහිඳියාව අදාළ වාර්තාවල අන්තර්ගත නියැදියක් සම්පාදනය කළේය.¹² ඒ පහත සඳහන් ප්‍රකාශනවලයි.

11 More precisely, each pair of journalists was asked to select the 30 most relevant articles about reconciliation from all articles published by a newspaper that month. Relevance was defined by the centrality, prominence and length of an article.
12 The research process included brainstorming on current reconciliation issues which resulted in the following list of topics rule of law, the fate of missing persons and their families, the truth commission, the Hybrid Court (composition, procedure, role of international observers), devolution of power, the UN report, poroperty restitution/resettlement reperations/ compensations, political prisoners,north vs,south(federation. peaceful coexistence),protection of minorities, the national anthem NGOs and constitutional reform

සිංහල

- මවුබ්ම (දූ ස්ට්‍රික්ට්ව් නිවිස් පේපර්ස්/පොද්ගලිකව පළකරන)
- දිනමිණ (ලංකාවේ සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම /රජය පාලනය කරන)
- සිලමිණ (ලංකාවේ සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම /රජය පාලනය කරන)
- දිවයින (උපාලි ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම /පොද්ගලික)
- ලංකාදීප (විජය ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම /පොද්ගලික)

දෙමළ

- තිනකුරල් (තිනකුරල් පබ්ලිකේෂන්ස්/පොද්ගලික)
- තිනකරන් (රජයෙන් පාලනය කරන ඇසෝසියේට්ඩ් නිවිස් පේපර්ස් ඔෆ් සිලෝන් පල කරන)
- උදයන් (උදයන් ගාල් ඔෆ් නිවිස් පේපර්ස්/පොද්ගලික)
- විරකේසරි එක්ස්ප්‍රස් නිවිස් පේපර්ස්/පොද්ගලික)

මෙම පුවත්පත් නියැදිය තෝරාගනු ලැබුවේ භාෂා දෙකෙහිම ජනප්‍රියත්වය සලකන ගමන් එම ජන කොට්ඨාශවල ප්‍රධාන දේශපාලකයන් නියෝජනය වන පරිදිය. අන්තර්ගතය විශ්ලේෂණයේ දී ජනමාධ්‍යවේදීන්ට පහත සඳහන් කාණ්ඩ පරිඝණා කිරීමට අසහ ලදී.¹³

පරිඝණනයට අදාළ පුවත්පතෙහි සංහිඳියාවට අදාළ මාතෘකා ස්ථානගත කිරීම හා සාමාන්‍ය අදාළ බව (පුවත්පතෙන් මොන මාතෘකා ආවරණය කර ඇද්ද? නිතරම කතා කරන ප්‍රධාන මාතෘකා තිබෙනවා ද? නැත්තේ මොන මාතෘකා ද?)

කථිකයින් (ප්‍රධාන කථිකයින් කවුරුද? ඉඳහිට හෝ කොතෙත්ම සඳහන් කළ හැක්කේ කවුරුද?)

අලංකාරකරණය/විධිය (රූප තෝරාගැනීම හා ස්ථානගත කිරීම. සිරස්තල විලාසිතාව හා භාෂාව, යොමුකිරීම)

පණිවිඩ/අර්ථ නිරූපණ (එක් එක් පුවත්පතෙහි ප්‍රධාන පහදා දීම් ස්වරූපය)

මෙම විශ්ලේෂණය ජනවර්ග දෙකෙහිම පුවත්පත්වල වෙනත් දේශපාලන අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රමය, මාතෘකා හා කථිකයින් තෝරා ගැනීම සහ දේශපාලන පණිවිඩ බෙදාහැරීම හඳුනා ගැනීම අරමුණු විය. 2016 පෙබරවාරි පහත සඳහන් සංහිඳියාවට අදාළ ඉසව් එම නිර්ඝණයට අදාළ පුවත්පත් ආවරණය කරන ලදී.

- පෙබරවාරි 4 නිදහස් දිනය දා ජාතික ගීය සිංහලෙන් හා දෙමළෙන් ගායනා කිරීම.
- එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් මහ කොමසාරිස් සේද් බින් රාද් අල් හුසේන් ලංකාවට පැමිණීම.
- රෙජනෝල්ඩ් කුරේ උතුරු පළාත් ආණ්ඩුකාරයා ලෙස පත් වීම.
- ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය

පහත සඳහන් පරිච්ඡේදයෙහි විශ්ලේෂණයට අදාළ වඩා වැදගත් සොයා ගැනීම් සඳහන් වී ඇත.

13 The methodological approach and content analysis training for journalists was headed by Prof. Michel Meyen, Department of communications studies and media research of the Ludwig Maximilian University in Munich and supported by Anke Fiedler[...] and Anja Wollenberg (MiCT) Deepanjali Abeywardana and Lydia Gitanjali Thiagarajah from the Verite Research institute in Colombo supported the journalists in the course of the analysis and in drafting the final report at hand.

2015

පෙබරවාරියේ පුවත්පත් විශ්ලේෂණයේ දී වම පුවත්පත් සංහිඳියාව සම්බන්ධ ඉසව් ආවරණය කළ අයුරු පිළිබඳ සාරාංශයකි. සංහිඳියාවට අදාළ පහත සඳහන් ඉසව්, 2016 පෙබරවාරි මස නිරීක්ෂණය කළ පුවත්පත්වලින් අනාවරණය කෙරිණි.¹⁴

- පෙබරවාරි 4 නිදහස් දිනය දා, සිංහලෙන් හා දෙමළෙන් ජාතික ගීය ගායනා කිරීම.
- එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කොමසාරිස් සේදී රාදී අල් හුසේන් ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණීම.
- ඉන්දීය විදේශ කටයුතු ඇමතිනි සුෂිමා ස්වරාජ්ගේ පැමිණීම.
- උතුරු පළාත් ආණ්ඩුකාරවරයා ලෙස රෙජිනෝල්ඩ් කුරේ පත් කිරීම.
- ව්‍යවස්ථා සංශෝධන.

ප්‍රමාණාත්මකව ගත් කල, සාමාන්‍යයෙන් සිංහල සහ දෙමළ පුවත්පත්වල සංහිඳියාව පිළිබඳ ආවරණය ඉහළ අගයක් ගත්තේය. මේ සම්බන්ධ සිංහල මාධ්‍යයෙන් ලිපි 400කට වැඩි ප්‍රමාණයක් හඳුනා ගත් අතර දෙමළ නියැදියේ ඊට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් විය. මෙමඟින් දෙපාර්ශ්වයේම මාතෘකාවට අදාළ වටිනාකම දක්වයි. සංහිඳියාව, දෙමළ ජනතාවගේ මාතෘකා අතර ප්‍රධාන තැනක් සාමාන්‍යයෙන් ගෙන තිබූ අතර, සිංහල මාධ්‍යයේ සංහිඳියාව පිළිබඳ පුළුල් ආවරණය නව ප්‍රවණතාවක් ලෙස දැකිය හැකිය. භාෂා දෙකට අයත් වුවත්, සිංහල සහ දෙමළ පුවත්පත් මාතෘකා තෝරා ගැනීමේදී පුදුමාකාර සමානකමක් දැක්වීය. දෙපාර්ශ්වයේම ප්‍රකාශන, භාෂා දෙකෙන්ම ජාතික ගීය, නිදහස් දින ගායනා කිරීමට සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කොමසාරිස් සේදී රාදී අල් හුසේන්ගේ පැමිණීමට පුළුල් ආවරණයක් ලබා දී තිබිණි. නියැදියට අදාළ පුවත්පත්වල මෙම ඉසව් සඳහා දී තිබුණු පුළුල් ආවරණය, දේශපාලන හා භාෂා භේදයකින් තොරව පරාවර්තනය කරයි. සිංහල සහ දෙමළ මාධ්‍යවල මෙම එක සමාන උනන්දුව, පොදු සාකච්ඡාවක් සඳහා මග පාදයි.

ඉන්දීය විදේශ කටයුතු ඇමතිනියගේ පැමිණීම සහ රෙජිනෝල්ඩ් කුරේගේ පත්වීම වැනි මාතෘකා සම්බන්ධයෙන් සමාන නොවන විනෝද වෙනස් මට්ටමේ ආවරණ, සියලු පුවත්පත් ලබා දී තිබිණි. කෙසේ නමුත් කිසිදු පුවත්පතක් වම ඉසව් නොසලකා හැර නොතිබිණි. රජය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන සිළුමිණ සහ දිනමිණ පුවත්පත් ව්‍යවස්ථා සංශෝධන ගැන සාකච්ඡා නොකළ බැවින් වය ඉස්මතු වී පෙනිණු අතර දෙමළ පුවත්පත් වය සංහිඳියාව සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධානකොට සලකා පුළුල් ව සාකච්ඡා කර තිබිණි.වෙනත් අයුරකින් කිවහොත්, බලය

14 ක්‍රමවේද වළඹුම සහ පුවත්පත් විශ්ලේෂණ පුහුණුව ජනමාධ්‍යවේදීන් සඳහා මහාචාර්ය මයිකල් මෙයන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සන්නිවේදන අධ්‍යයන හා මාධ්‍ය පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, ලුබ්විග් මැක්සිමිලියන් විශ්වවිද්‍යාලය, මියුනික්) සහ අන්කෙ පීඩ්ල සහ අන්ජා වුලන්බර්ග් (MICT) ආධාර ඇතිව සිදුඅකරන ලදී. අවසන් වාර්තාව කෙටුම්පත් කිරීමට සහ විශ්ලේෂණය සඳහා වෙර්ටේ පර්යේෂණායතනයේ දීපාංජලි අබේවර්ධන ජනමාධ්‍යවේදීන්ට දායකත්වය ලබා දුන්නාය. ලිඩියා ගිතාංජලි ත්‍යාරාජා දෙමළ පුවත්පත් විශ්ලේෂණයට සහ අවසන් වාර්තාව සැකසීමට සහාය වූවාය.

බෙදා හැරීම පිළිබඳ පශ්චාත් සහ ආධාරලබ්‍යය රජයේ පුවත්පත්වල සංහිඳියාව පිළිබඳ විවාදයේ අඩංගු නොවූ අතර, දෙමළ පුවත්පත් සංහිඳියා ක්‍රියාදාමයේ අත්‍යවශ්‍ය අංග ලෙස මෙම සිද්ධීන් දැකීමට ලැබිණි.

ජාතිකවාදී දිවයින පුවත්පත සහ රජයෙන් පළ කරන දිනමිණ සහ සිළුමිණ පුවත්පත් අතර විරුද්ධ දේශපාලන මත හඳුනා ගත හැකි විය. පසුව සඳහන් කළ පුවත්පත්, සංහිඳියාවට අදාළ සිදුවීම් සාමයට සහ එකමුතුකමට ප්‍රගතිශීලී පියවරක් ලෙස සැලකුවද, ජාතිකවාදී පුවත්පතක් වන දිවයින ඒවායේ ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වෛරීභාවයට සහ එක්සත් ධවල අවදානම් ඇති බව අනාවරණය කළේ ය. ඒ අනුව නිදහස් දිනය දා නාෂා දෙකෙන්ම ජාතික ගීය ගායනා කිරීම, වෙන්වීම සඳහා පියවරක් ලෙස සඳහන් කෙරුණු අතර, රජයේ මාධ්‍ය විය ශ්‍රී ලංකාවේ සාමය සහ එක්සත් ධවල ශක්තිමත් කරන සංහිඳියාව සඳහා සංඥාවක් බව පැවසුවේය. එලෙසම දිවයින එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කොමසාරිස් සේදී රාජී අල් හුසේන්ගේ පැමිණීම සහ OISL වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකාවේ බලතුලනය දෙමළ අභිලාෂයන් වෙත හැඹුරු කිරීමට බටහිර විසින් කරන අයුක්තිසහගත මැදිහත්වීමක් ලෙස කීවේය. මේ අතර රාජ්‍ය මාධ්‍ය, කොමසාරිස්ගේ පැමිණීම ශ්‍රී ලංකාවට අන්තර්ජාතික ප්‍රජාව සමඟ සබඳකම් අලුත් කර ගැනීමේ අවස්ථාවක් ලෙස දැටුවේය.

සුළු වෙනස්කම් හැරුණුවිට, දෙමළ පුවත්පත්වල අර්ථ දැක්වීම්වල විශාල වෙනස්කම් නොවීය. දේශපාලන පණිවිඩ ගත් කල දෙමළ පුවත්පත්, රජයේ පුවත්පත්වල ධනාත්මක තක්සේරුව සමඟ සිටීමත් එම උත්සාහයන් ප්‍රමාණවත් නොවන බව සඳහන් කළේය. තිහකුරු සහ උදයන් පුවත්පත් ජාතික ගීය දෙමළෙන් ගායනා කිරීම උතුම් ඉඟියක් ලෙස සැලකූ අතර එය මීට වඩා දැනෙන දෙයක් ලෙස ව්‍යාජතා කළ යුතු බව සඳහන් කළේය. මේ ආකාරයෙන් පණිවිඩ දෙකේ රටාව අනුව යමින්, මහකොමසාරිස්ගේ පැමිණීම ගැන විශාල බලාපොරොත්තු ඇති කළ නමුත් පසුව දෙමළ ඉල්ලීම් පැත්ත පැහැදිලිව නොගත් නිසා කලකිරීම් පළ කළේය.

මෙම සොයාගැනීම් අනුව, රජය පළ කරන සිංහල පුවත්පත් සහ ජාතිකවාදී පුවත්පත් අතර වෙනස්කම්, දෙමළ සහ සිංහල මාධ්‍ය අතර වෙනස්කම්වලට වඩා විශාල විය. නමුත් මෙම තත්ත්වය කටිකයන් තෝරා ගැනීමේදී පුවත්පත්වල පිළිබිඹු නොවීය. රජය පළ කරන සිංහල පුවත්පත් දෙමළ ජාතික සන්ධානයේ නියෝජිතයන් හුවා දැක්වීමෙන් වැලකී සිටි අතර, ඔවුන් දෙමළ පුවත්පත්වල කටිකයන් විය.

4.1 සිංහල පුවත්පත්වල මාතෘකා තෝරා ගැනීම

තෝරාගත් පුවත්පත් හතර වන, දිනමිණ සහ සිළුමිණ (රාජ්‍ය පුවත්පත්) මවුබිම (ටැයිලොයිඩ් පුවත්පත) දිවයින (ජාතිකවාදී පුවත්පත) සහ ලංකාදීප (ලංකාවේ වැඩියෙන්ම කියවන

පුවත්පත) පෙබරවාරි මස දී සංහිඳියාවට අදාළ මාතෘකා ගණනාවක් ගැන අවධානය යොමු කළේය. මේවා අතර නිදහස් දිනය දා ජාතික ගීය සිංහලෙන් සහ දෙමළෙන් ගායනා කිරීම, එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කොමසාරිස් සේදී රාජී අල් හුසේන්ගේ පැමිණීම, ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ OISL වාර්තාව, ඉන්දියා විදේශ කටයුතු ඇමතිනි සුෂිමා ස්වරාජ්ගේ පැමිණීම, ජන වාර්ගික ගැටලුවලට සහ බලය බෙදා හැරීමට තිබුණු ඉන්දියාවේ සම්බන්ධය සහ සංවේදිතාවය මත ඉතා වැදගත් විය. ජනවාර්ගික ගැටලුව විසඳීම සම්බන්ධයෙන් තමිල්නාඩුවේ බලපෑම හා අතීතයේ ජනවාර්ගික ගැටලුව විසඳීමේ කාර්යයට ඉන්දු ලංකා ගිවිසුම හරහා උරදීම නිසා ඉන්දියාවේ බලපෑම ප්‍රබල ලෙස දැක්වීමට පුළුවන. උතුරු පළාත් ආණ්ඩුකාර රෙජිනෝල්ඩ් කුරේගේ පත්වීමට ඉහත සඳහන් අනෙකුත් විෂයන් සහ සැසඳීමේ දී ලබා දී තිබුණේ අඩු ආවරණයකි.

නිදහස් දින උත්සවය හා ජාතික ගීතය

නිදහස් දිනය වූ පෙබරවාරි 4 වන දා ජාතික ගීය සිංහලෙන් සහ දෙමළෙන් ගායනය කරනු ලැබීය. රාජපක්ෂ ආණ්ඩු සමයේ දී ජාතික ගීය දෙමළෙන් ගායනා කිරීම හිල නොවන ලෙස තහනම් කර තිබීම නිසා මෙම සිද්ධිය ඉතා වැදගත් වෙයි. (ද සන්ඩේ ටයිම්ස් බලන්න, 2010) කෙසේ වෙතත් මෙහිදී පාලන සිරිතේන එම තහනම 2015 මාර්තු මස වකුලේබයක් මඟින් ඉවත් කළේය. මෙම පසුබිම යටතේ සිංහලෙන් සහ දෙමළෙන් ජාතික ගීය ගායනා කිරීම, නිදහස් දිනයේ දී පුවත්පත්වල පෙබරවාරි පළවන සතියේ දී ප්‍රධාන තැනක් ගත්තේය.

මෙම අධ්‍යයනයට අයත් වූ සිංහල පුවත්පත් ඉතා වැඩි ප්‍රමාණයක් මෙය අනුමත කළේය. රාජ්‍ය පුවත්පත වන දිනමිණ හා මවුබිම විය සංහිඳියාව ඉතා හොඳ පිටිවනලක් බව සඳහන් කළේය. මවුබිම "දෙමළෙන් ජාතික ගීය ගායනා කිරීම සංහිඳියාව හොඳ උදාහරණයකි" මෙය තේරුම් නොගන්නා ජාතිකවාදීන් මෙම ක්‍රියාවලිය ආපස්සට හැරවීමට උත්සාහ කරයි. වාර්ගික භේදවලින් තොරව රට ගොඩ ගැනීමට අප දායක විය යුතුයි. (පෙබරවාරි 5, මවුබිම, පි.6) මවුබිම මෙම පියවර එකමුතුකම හා සාමය වෙනුවෙන් තැබූ ප්‍රධාන පියවරක් ලෙස ප්‍රශංසා කළේය.

කෙසේ නමුත් උතුරු පළාත් ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයා ජාතික ගීය ගැයිමෙන් පසුව පන්සලකට යාම ආවරණය කළේ යම්කිසි උද්වේගකර තත්ත්වයකිනි. "අපි ලැස්තියි බාරගන්න සිංහල සහෝදරවරුන් දිගු කර ඇති මිත්‍රකමේ හස්තය" යනුවෙන් සිරස්තලයක් ද යොදා විග්නේශ්වරන් පන්සලේ වන්දනාමාන කරන අයුරු පින්තූර ද සමඟින් පළ කර තිබුණි. මෙය සංහිඳියාවට සහායක් ලෙස හැඳින්විය හැකි වුවද පින්තූර සහ ඔහු වැනි අයුරු පන්සලේ ග්‍රහණය කර තිබෙන ක්‍රමය සහ අලංකෝත්කික සිරස්තලයක් සමඟින්, විග්නේශ්වරන් ඉතාමත් සංතෘප්තියට පත්වෙලා යැයි ඉඟි කිරීම මඟින්, මෙම ලිපියට උද්වේගකර තත්ත්වයක් ලබා දී තිබුණේය. මවුබිම මවු පල්ලිය මඟින් කවිවිච්චි දූපත්වල ආගමික උත්සවය ගැන ද සඳහන් කළේ,

16

දැනට දෙමළෙන් පැවැත්වෙන යාඥා මෙහෙයන් ලබන අවුරුද්දේ සිංහලෙන් ද පැවැත්වෙන බව කියමිනි. ප්‍රධාන කොටම ධනාත්මකව බලා තිබූ ඉසව්ව කෙරෙහි ජාතිකවාදී දිවයින පමණක් සෘණාත්මකව බලා විවේචනය කර තිබුණේ එය ලොවරල් සංකල්පය උනන්දු කිරීමක් ලෙසයි. 'ලොවරල් ක්‍රමය' බොහෝ විට වෙන්වීමකට ජාතික පුවත්පත් සමාන කරයි. ජාතික පුවත්පත් ඔවුන්ගේ විවේචනවල පෙන්නා දෙන්නේ ඉන්දියාවේ භාෂා විශාල සංඛ්‍යාවක් ඇති නමුත් ජාතික ගීය ගායනා කරන්නේ එක් භාෂාවකින් පමණක් බවයි. මවුබීම මෙය අභියෝගයට ලක්කරමින් කියා සිටියේ ඉන්දියානු ජාතික ගීය සුළු ජාතික භාෂාවක් වන බෙංගාලි බසින් ගයන බවයි.

"ජාතිකවාදීන් සහ ආගමිවාදීන් ජාතික ගීය දෙමළෙන් ගායනා කිරීමට විරෝධීව ගෙන එන තර්කය වනුයේ, ඉන්දියාවේ භාෂා විශාල ප්‍රමාණයක් ඇති නමුත් එය ගයන්නේ එක භාෂාවකින් කියලයි. නමුත් ඒ අය අමතක කරල තියෙනව සුළු ජාතික භාෂාවක් වන බෙංගාලි බසින් එය ලියා ඇති බව. දෙමළෙන් එය ගායනා කළාම සිංහලයින්ට හැඟිලි වන දෙයක් නැත. එය රට බෙදුනේ ද නැත. දෙමළෙන් ගැසීමට විරුද්ධ වීම සංකීර්ණව පවතී." එය ලිවේය. (මවුබීම, පෙබරවාරි 6, පි. 6)

ලංකාදීපය දෙමළෙන් ජාතික ගීය ගායනා කිරීම ගැන මධ්‍යස්ථ ස්ථාවරයක් ගත්තේය. එය විශේෂවරන්ගේ කියමනට ද අවධානය යොමු කරමින්, එම පියවර සංකීර්ණව සඳහා දෙමළ වැසියන්ට මිත්‍රකමේ හස්තය දිගු කිරීමක් ලෙස හඳුන්වා දුන්නේය. එම පුවත්පත එය සංකීර්ණව සඳහා වැදගත් පියවරක් ලෙස පැවසුවේය.

සමස්තයක් ලෙස සිංහල පුවත්පත් වැඩි ප්‍රමාණයක් දෙමළෙන් ජාතික ගීය ගායනා කිරීමට පහසුව සිටියි. මෙහි ප්‍රධාන වෙනස් වීම වන්නේ දිවයින මෙම ඉසව්වෙහි ඇති බෙදීමේ ප්‍රවණතාවය ගැන අවධාරණය කිරීමය.

එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් මහ කොමසාරිස් සේද් රාද් අල් නුසේන්ගේ පැමිණීම

සිංහල පුවත්පත් ඔහුගේ පැමිණීම ගැන මිශ්‍ර ප්‍රතිචාරයක් දැක්වීය. රාජ්‍ය පුවත්පත් ඔහුගේ පැමිණීම විශාල ලෙස පිළිගත් අතර ජාතිකවාදී පුවත්පත් එය විවේචනය කළේය. හිටපු කොමසාරිස් නවතීදන් පිල්ලෙයිගේ පැමිණීම හා ලැබුණු ප්‍රතිචාර සහ මෙවර කොමසාරිස්ගේ පැමිණීම ගැන ලියවී තිබුණේ සමස්තයක් ලෙස තාත්වික වූ අතර එය රටේ ජාතික වැඩපිළිවෙළට වැදගත් යැයි සඳහන් විය.

රාජ්‍ය මාධ්‍ය වන දිනමිණ සහ සිළුමිණ ධනාත්මකව එදෙස බලා, එය විදේස් සබඳතා සඳහා වැදගත් පියවරක් ලෙස ද, මානව හිමිකම් සුරැකීමේ දියුණුවක් ලෙස ද, මේ දෙක ම රටට විදේස් සබඳතා නැවත ගොඩ නැඟීමේ අවස්ථා ලෙස ද හඳුන්වා තිබුණි. රජයත්, රජයේ පනාධිපති පාලනය නිසා ශ්‍රී ලංකාව දශක ගණනාවක් අන්තර්ජාතික ප්‍රජාවගෙන් නුදකලා වී සිටියේය. එම පසුබිම යටතේ කොමසාරිස්ගේ පැමිණීම මෙම නුදකලා තත්ත්වයෙන් මිදීමට අවස්ථාවක් ලෙස රජය කල්පනා කළේය.

සිළුමිණ කර්තෘ වාක්‍යයේ මෙසේ කියා තිබුණි. "සමහර කණ්ඩායම් මෙම පැමිණීම ගැන අවිඥා සහගතව දකිනවා නම් එය පැවතුණු රජයට බාරදිය යුතුයි. ඒ එම රජයේ ක්‍රියා නිසා මෙරට නුදකලා වීම නිසයි. දැන් එම වැරදි නිවැරදි කිරීමට කාලය පැමිණ ඇතත් සමහර කණ්ඩායම් සහ පුද්ගලයන්, රජයට ඇති එකම වුවමනාව යුද විරුවන් හිච් දැමීම, රට පාවා දීම සහ බටහිර රටවල් සමඟ එක්වීම යැයි පවසමින් මහජනතාව නොමඟ යැවීමට උත්සාහ දරයි. (පෙබරවාරි 14, සිළුමිණ, පි. 6)

රාජ්‍ය මාධ්‍ය අතීත අතපසුවීම නිවැරදි කිරීම ගැන අනාවරණය කරයි. එමඟින් ලංකාවේ අනාගත දේශපාලන හා ආර්ථික දියුණුව, අන්තර්ජාතික ප්‍රජාව සමඟ නැවත අනුගත වීමෙන් ලද හැකි බව අවධාරණය කරයි. දිනමිණ කර්තෘ වාක්‍යයෙන් මහ කොමසාරිස් රජයේ නැවත විදේස් කටයුතු ශක්තිමත් කිරීමට උදවු කරන අයෙකු ලෙස හඳුන්වයි. එසේම දිනමිණ මහ කොමසාරිස් රටට විරෝධී වන අයකු බව ප්‍රතිකේෂ්ප කරයි.

ජාතිකවාදී පුවත්පත් අතින් ඔහුගේ පැමිණීමට විරුද්ධත්වය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි. අන්තර්ජාතික යුක්තිය සහ සංකීර්ණව රටේ ස්වෛරීත්වයට තර්ජනයක් බව පවසයි. උදාහරණයක් ලෙස දිවයින ජාතික නිදහස් පෙරමුණ පවත්වනු ලැබූ විරෝධතාවයක ජායාරූප පළකරනු ලැබීය. එය ප්‍රමුඛ ලෙස ස්ථානගත කර සිරස්තල ද පළ කළේය. ඒවා නම් "එක්සත් ජාතීන්ගේ කොමසාරිස් උතුරු පළාත් ප්‍රධාන ඇමති සහ ආණ්ඩුකාරයා හමුවෙයි." (දිවයින, පෙබරවාරි 8, පි. 11) සහ "එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස් දෙබ්බි පිළිවෙත." (දිවයින, පෙබරවාරි 9, පි. 9) මෙමඟින් ඔහු දෙමළ අභිප්‍රායන් කෙරෙහි නැඹුරුවන බවත්, එමඟින් ලංකාවේ බල තුලනය ඔවුන්ගේ පැවැත්ම හැරවිය හැකි බවටත් චෝදනා කරයි.

ජාතිකවාදී පුවත්පත් බොහෝ විට සංචාරය සමඟ ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳව මානුෂීය අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස් (OHCHR) යෝජනාවෙහි OISL වාර්තාව දෙමළ වුවමනාවන් සඳහා නැඹුරුවක් දක්වන දෙයක් දක්වනු ලැබීය. (දිවයින, පෙබරවාරි 5, පි. 11; දිවයින, පි. 18) එක්සත් ජනතා නිදහස් සංවිධානයේ සිටින (UPFA) ජාතිකවාදී පක්ෂ, OISL වාර්තාව උපුටා දක්වනු ලැබුවේ එය රටේ අභ්‍යන්තර කටයුතුවලට ඇඟිලි ගැසීමක් ලෙසයි. (පෙබරවාරි 8, දිවයින, පි. 1) OISL වාර්තාව බටහිර බලපෑමක් සහ එය දෙමළ සුළු ජාතික ප්‍රජාවට සහයෝගය ලබා දීම සඳහා කරනු ලැබුවක් බව ද පවසනු ලැබීය. එක් අවස්ථාවක් ගතහොත් කීර්ති වර්ණකුලසූරිය නිතරම පාහේ දිවයින පුවත්පත හරහා දේශපාලනිකව ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය, නෝර්වේ එර්ක් සෝල්හයිම් සහ දෙමළ ඩයස්පෝරාව කෙටුම්පත සැකසීමට මැදිහත් වීම ගැන විවේචනය කරයි. තමාගේ සතිපතා තීරුවෙහි ජාතික ආරක්ෂාව සහ ස්වෛරීත්වය ගැන බිය ඇති කරමින් OISL වාර්තාවෙහි හමුදා නිලධාරීන් 40 කගේ නම් ඇතැයි ලිවේය. (දිවයින, මැයි 24, පි. 12; දිවයින, මැයි 3, පි. 1)

මවුබීම පුවත්පත එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස්ගේ උතුරු සංචාරය අතරතුර, උතුරේ අතුරුදහන්වූවන්ගේ පවුල් කරන ලද විරෝධතාවයට පුළුල් ප්‍රචාරයක් දෙන අතරම විදිනම

තම කතු වැඩියෙන් එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස් රට බෙදුණු ඇතැයි කියූ සිංහල හා දෙමළ අන්තවාදීන් විවේචනය කළේය. මවුබිම ද රාජ්‍ය පුවත්පත් ලෙසට එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස්ගේ පැමිණීම ගැන සහයෝගය පළ කර තාත්විකව බලන අතර විදෙස් මැදිහත්වීම් වලට එරෙහිව ඇති විරෝධය ද සැලකිය යුතු බව පළ කළේය.

ද්විතීයික මාතෘකා

සංහිදියාවට අදාළ ද්විතීයික කරුණු සහ ඉසව් ද පෙබරවාරි මස පුවත්පත් ආවරණය කර තිබුණි. දිවයින ප්‍රධාන ලෙස ව්‍යවස්ථා සංශෝධන ගැන සඳහන් කර තිබූ අතර එය දෙමළ සුළු ජාතියට ෆෙඩරල් ලබා දීමේ උත්සාහයක් ලෙස හඳුන්වා තිබුණි. සාමාන්‍ය ලෙස ගතහොත් ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණ සුළු ජාතියට තම අයිතීන් ලබා දෙන වේදිකාවක් ලෙස කෙරෙන සාකච්ඡා සිංහල පුවත්පත්වල නොතිබුණේය. එලෙසම වාර්ගික ප්‍රශ්නයට විසඳුම්, ඉඩම් ප්‍රශ්නය, උතුරේ හමුදාවන් අඩු කිරීම හෝ දෙමළ රැඳවියන් නිදහස් කිරීම, නිරිසිදුකම අදාළ වූ පුවත්පත්වල සඳහන් නොකළ තරම්ය. මෙයින් පුවත්පත්වල සංහිදියාව වාර්තා කිරීමේ සීමා පෙන්වුම් කරයි.

උතුරේ නව ආණ්ඩුකාරයා ලෙස රෙජිනෝල්ඩ් කුරේගේ පත්වීම පුවත්පත් වාර්තා කළ ද අනෙකුත් පෙබරවාරි මස සිදුවූ සිදුවීම් අනුව එය අල්ප ප්‍රමාණයක් ගනියි. එම ආවරණය දෙමළ පුවත්පත්වල ආවරණය හා සැසඳීමටත් නොහැක. රාජ්‍ය මාධ්‍ය කුරේගේ පත්වීම සඳහන් කළේ එය සංහිදියාව සඳහා අනුබල දීමක් ලෙසිනි. ඒ වෙනුවට බොහෝ කලක් සිට උතුරේ ප්‍රශ්නය විසඳීමට උත්සාහ ගන්නා සහ ඔහුගේ පැත්තක් නොගන්නා ස්වරූපය හිසයි. (මාධ්‍ය විශ්ලේෂණය, වෙ. ර. නො.7) කුරේ සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක, දිනමිණ සිරස්තලය වූයේ "කඳවුන්ම ජාතිවාදී නොවූ මට සංහිදියාව ඇති කරන්න පුළුවන්." කුරේ ආණ්ඩුකාරයා ලෙස පත් කළේ එවි. එම්. ජී. පලිහක්කාර¹⁵ විශ්‍රාම ගැනීමෙන් පසුවයි. (මාධ්‍ය විශ්ලේෂණය, වෙ. ර. නො: 7) රාජ්‍ය මාධ්‍ය සහ මවුබිම කුරේගේ පත්වීම¹⁶ සංහිදියාව සඳහා හොඳ සංකේතයක් බව පැවසූ අතර දිවයින එය වෙන්වීමට පාර කැපීමක් ලෙස හඳුන්වා දුන්නේය.

4.2 සිංහල පුවත්පත්වල කටිකයින් තෝරා ගැනීම

මාතෘකාවට අදාළ කටිකයින් තෝරා ගැනීම පුවත්පත් හරහා එකම ස්වරූපයක් ගත්ත ද පුවත්පතෙහි දේශපාලන සබඳතා මත

15 Verité Research, The Media Analysis, Vol.6, No.7
16 Verité Research, The Media Analysis, Vol.6, No.7

ඔවුන් වෙතත් ආකාරයෙන් පිළිබිඹු කරනු ලැබීය. උදාහරණයක් ලෙස රාජ්‍ය මාධ්‍ය එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස් උදවු කරන පුද්ගලයෙකු ලෙස හැඳින්වූව ද ඔහු උපුටා දක්වමින් ජාතිකවාදී පුවත්පත් ඔහු අන්තර්ජාතික ප්‍රජාවගේ සහ දෙමළ ජනතාවගේ අභිලාෂ වෙනුවෙන් පෙනී සිටින අයෙක් ලෙස උදුප්පා ප්‍රකාශ කළේය. ජාතිකවාදී පුවත්පත් ජාතිකවාදීන් වන ගුණදාස අමරසේකර හා විමල් චීරවංශ මෙම කාරණා හා ඉසව් සඳහා උපුටා දැක්වීම් කළ අතර අනෙකුත් පුවත්පත්වල ඔවුන්ට හිමි වූයේ අල්ප ඉඩ ප්‍රමාණයකි.

පොදුවේ ගත් කල රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන පුවත්පත් රජයේ හඬ ඉස්මතු කළේය. රාජ්‍ය මාධ්‍ය විශේෂයෙන්ම කථානායක හා අලුතෙන් පත් කෙරුණු උතුරු පළාත් ආණ්ඩුකාරයා වැනි රජයේ හඬවලට ප්‍රධාන තැනක් දුන්නේය. මවුබිම උතුරු පළාත් ආණ්ඩුකාරයා සමඟ මෙන්ම හිටපු දෙමළ තොටි සංවිධානයේ (LTTE) සාමාජිකයන් සමඟ සාකච්ඡා ද පළ කළේය. දෙමළ තොටි සංවිධානයේ (LTTE) හිටපු සාමාජිකයින් යුද්ධය සහ එය අවසාන අදියර ගැන කතා කළ අතර ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයා පත්සලකට ගිය අතරතුර ජාතික ගීය ගැන කතා කළේය. නියැදිය තුළ විරුද්ධ පක්ෂය එනම් දෙමළ ජාතික සන්ධානයට (TNA) ආවරණයක් ලැබුණේ නැති කරමිනි. නැතහොත් ලැබුණේම නැත. දෙමළ පුවත්පත් නිතරම පාහේ දෙමළ ජාතික සන්ධානයේ (TNA) කියමන් භාවිත කළ අතර ඒවා සිංහල පුවත්පත්වල රාජ්‍ය පුවත්පත් ඇතුළුව, සඳහන් වූණේ නැත.

4.3 සිංහල පුවත්පත්වල පණිවිඩ

ප්‍රධාන පණිවිඩ මඟින් දිවයින බොහෝ විට අවධාරණය කළේ සංහිදියාව, ජාතික ආරක්ෂාව අවදානමට ලක් කිරීම සහ බටහිර මැදිහත්වීම ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වෛරීත්වයට කරන තර්ජනයයි. එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස්ගේ පැමිණීම සහ OISL වාර්තාව ස්වෛරීත්වය යටපත් කිරීමට සහ බලතුලනය දෙමළ සුළුතරයට හිතකර ලෙස වලනය කිරීමට බටහිර අයුක්ති සහගත මැදිහත් වීමක් ලෙස හැඳින්වීය. පුවත්පත එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස්ගේ සහ OISL වාර්තාවේ සුක්ෂමව ඇති සංහිදියාව හරහා දෙමළ අභිලාෂයන්ට උදවු කිරීම නිරාවරණය කරනවායැයිද පැවසීය.

මේ අතරින් කැපී පෙනෙන්නේ කීර්ති වර්ණකුලසූරියගේ සතිපතා ඉරිදා තීරයයි. ඔහු හෝර්වේ, ඇමරිකාව, ස්විට්සර්ලන්තය සහ කැනඩාවේ මැදිහත් වීම විශේෂයෙන්ම සිදුවූවායැයි කියන ලද අපරාධ පරීක්ෂණ නිසා ක්‍රස්තවාදය නැවත හිස එසවීමට ඉඩ ඇතැයි සඳහන් කළේය. ඔහුගේ අලංකාරෝක්තිය මෙම පණිවිඩ නැවත ස්ථාපනය කළේය. උදාහරණයක් ලෙස ඔහු "බෙදුම්වාදී දෙමළ දේශපාලන පක්ෂ", "බෙදුම්වාදී ෆෙඩරල් ක්‍රමය", "NGO නඩය" සහ "දෙමළ

18

ඩයස්පෝරාව” වැනි යෙදුම් භාවිත කළ අතර එයින් ජාතික ආරක්ෂාවට සිදුවෙනැයි කියන බලපෑම මෙම පාර්ශව මඟින් සිදුවෙනැයි ද ස්ථාපනය කිරීමට උදවු විය. පවතින අදහස, බටහිර බලවේගවල අයුක්ති සහගත මැදිහත් වීම, වෙනත් ආකාරයකින් එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස් පැමිණීම, අන්තර්ජාතික සබඳතා යළි ගොඩ නැඟීමට අවස්ථාවක් ලෙස රාජ්‍ය පුවත්පත් මෙන්ම මවුබීම ද වාර්තා කළේය. බටහිර බලවේග බොරුකාරයින් ලෙස හඳුන්වන සංකල්පය වෙනුවට අන්තර්ජාතික ප්‍රජාවට නැවත ඇතුළත් වීමට උදවු දෙන අය යන අදහස ඉදිරිපත් කළේය. මෙහි තර්කය වනුයේ අන්තර්ජාතික සබඳතා ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික හා සමාජ දියුණුවට බලපාන බැවින් මෙම වෙනස්වීම රටේ අභ්‍යන්තර සුදුසු බවයි. දිවයින සහ රාජ්‍ය පුවත්පත්වල සංචාරය හා OISL වාර්තාව ගැන ඇති පරස්පර විරෝධී අදහස්, මෙම කණ්ඩායම් සංහිඳියා ක්‍රියාවලිය සහ ලංකාව සහ බටහිර රටවල් අතර සබඳතාව වෙනස් කොට දැක්වූ ආකාරය ඉස්මතු කරයි.

මෙම ගැඹුරු බෙදීම හිඳුනස් දින උත්සවය ආවරණයේ දී ද පරිවර්තනය විය. ජාතිකවාදී පුවත්පත් වීම අවස්ථාව දෙමළ සුළුතරය බලගැන්වීම මඟින් වෙන්වීමක් විය හැකි බව ඉස්මතු කළ අතර රාජ්‍ය මාධ්‍ය ලංකාවේ සියලු සුළු ජාතීන්ට සමානාත්මතාව සහ පිළිගැනීමට ඇති අයිතිය පිළිගත්තේය. රාජ්‍ය පුවත්පත්වල ප්‍රධාන පණිවිඩය වූයේ, ජාතික ගීය භාෂා දෙකෙන්ම ගැයිම මඟින්, එකමුතුකම සහ සාමය ශක්තිමත් කිරීමට, සිංහල රජය දෙමළ ජනතාව වෙත තම හස්තය දිගු කර ඇති බවයි. මෙම පණිවිඩය දෙමළ ජාතීන් බලගැන්වීම වෙන්වීමකට යාමේ හය දුරු කර විය රටේ අභ්‍යන්තර සුදුසු බව පෙන්වා දුන්නේය.

4.4 දෙමළ පුවත්පත්වල මාතෘකා තෝරා ගැනීම

මෙම විශ්ලේෂණයට දෙමළ පුවත්පත් 4 අයත් විය. ඒවානම් පෞද්ගලික හා වැඩියෙන්ම කියවන ඒර්නේස්ට්, එම ප්‍රකාශකයාගේම තිනක්කුරල්, යාපනයේ උදයන් සහ රජයෙන් පළ කරන තිනකරන් ය. දෙමළ පුවත්පත්වල පෙබරවාරි මස පළ කරන ලද මාතෘකා සිංහල පුවත්පත්වල මෙන්ම ජාතික ගීය භාෂා දෙකෙන්ම හිඳුනස් දවසේ ගැයිමට පුළුල් ආවරණයක් ලබා දී තිබුණි. ප්‍රධාන ලෙස සාකච්ඡා වූ විෂයන් අතර OISL වාර්තාව, එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස්ගේ සංචාරය, සිදු වූවායැයි කියන යුද අපරාධ හා මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම් සහ ව්‍යවස්ථාව පිළිබඳ තර්ක වෙයි. උතුරු පළාත් ආණ්ඩුකාරයාගේ පත්වීම වැදගත් වුවත් වය අනෙකුත් සංහිඳියාවට අදාළ ප්‍රවෘත්ති තරම් උනන්දුවක් ඇති නොකළේය. සිංහල පුවත්පත්වල සේම ඉන්දියානු විදෙස් කටයුතු ඇමතිනි සුෂිමා ස්වරාජ්ගේ පැමිණීම දෙමළ වාර්තාකරණයේ ද ද්විතීයික තැනක් ගත්තේය.

හිඳුනස් දින උත්සවය සහ ජාතික ගීය

ජාතික ගීය සිංහලෙන් සහ දෙමළෙන් ගැයිම, සිංහල පුවත්පත් සඳහන් කළ අයුරෙන්ම දෙමළ පුවත්පත්වල ද ප්‍රධාන මාතෘකාවක් විය. දෙමළ පුවත්පත් අවධාරණය කළේ, භාෂා දෙකෙන්ම උත්සවය පැවැත්වීම, ජාතිකයකට හා ආගමික අනන්‍යතාවන්ට වඩා දුර ගොස් ශ්‍රී ලාංකීය අනන්‍යතාවක් ගොඩ නගන බවත්, එය දෙමළ ජනතාව සමඟ වන දේශප්‍රේමයක් ගොඩ නගන බවත්ය. (පෙබරවාරි 1: තිනකරන් පි. 1; උදයන් පි. 3; පෙබරවාරි 3: තිනකරන් පි. 6; පෙබරවාරි 4: තිනකරන් පි. 17; පෙබරවාරි 5: තිනකරන් පි. 1)

කෙසේ නමුත් වැඩි ප්‍රමාණයක් ධනාත්මක වුණු සිංහල පුවත්පත්වලට වඩා දෙමළ පුවත්පත් සංහිඳියාව සඳහා තව විශාල කාර්යභාරයක් කළ යුතුයැයි පැවසීය. (මාධ්‍ය විශ්ලේෂණය, වෙ 6, හෝ 5 සහ 6) තිනකුරල් එහි කතුවැකියෙන් මෙම තීරණය පසසමින් මේ බව අවධාරණය කළේය. ජාතික ගීය ගයන අයට වය පිළිබඳව හැඟීමක් ඇති වන්නේ වය ඔවුන්ට තේරෙන භාෂාවකින් ගැයිමෙන් බව ද එම පුවත්පත සඳහන් කළේය. (පෙබරවාරි 7: තිනකුරල්) ජාතික ගීය වෙනස් භාෂාවලින් ගයන රටවල් උදාහරණ ලෙස දක්වමින් වයට ප්‍රතිචාර දක්වා තිබුණි. දෙමළ පුවත්පත්වල හිටපු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ සහ ජාතිකවාදීන්ගේ, ජාතික ගීය දෙමළෙන් ගැයිමට දක්වන ලද දැඩි විරෝධයට පුළුල් ප්‍රචාරයක් දී තිබුණි. (පෙබරවාරි 5: තිනකුරල් පි. 1; පෙබරවාරි 6: උදයන් පි. 1, පි. 11; පෙබරවාරි 2: තිනකුරල්, පි. 1) අන්තවාදී අදහස්, වෛරය හා ජාතිවාදී අදහස් පැතිරවීම විවේචනය කර තිබූ අතර දැන් පවතින රජය පැසසුමට ලක්කර තිබුණේය. (පෙබරවාරි 1: තිනකරන් පි. 1; උදයන් පි. 3; පෙබරවාරි 24: තිනකරන් පි. 18, කතුවැකිය පි. 8; පෙබරවාරි 6: උදයන් කතුවැකිය පි. 12, පි. 19) භාෂා දෙකෙන් ජාතික ගීය ගායනා කිරීම, හිඳුනස් දිනට පසු දින පැමිණෙන එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස්ගේ හිත දිනා ගැනීමේ උප්පරිවැට්ටියක්දැයි උදයන් පුවත්පත නාසනාත්මකව අසා තිබුණේය. (පෙබරවාරි 6: උදයන් පි. 19) තිනකුරල් පුවත්පත රටෙහි පවතින එකිනෙකට පරස්පර අදහස් සාරාංශ ගතකර තිබුණේ දකුණෙන් ජාතිකවාදීන් විරුද්ධ බවත්, ප්‍රමාණවත් නොවූවත් උතුරුකරයේ ජනතාව කැමති බවත් සාමාන්‍ය ජනතාව පිළිගෙන ඇති බවත් පවසමිනි.

දෙමළ පුවත්පත් විසින්ම සිංහල පුවත්පත් සහ දෙමළ පුවත්පත් ආවරණය වෙනස්කම් දක්වා තිබුණි. උදාහරණයක් ලෙස ඒර්නේස්ට් පුවත්පත ශ්‍රී ලංකාවට දෙමළෙන් ජාතික ගීය ගැයිමේ වාසියක් වන අන්තර්ජාතික ප්‍රජාවගේ යහපත් ප්‍රතිචාරය, සිංහල පුවත්පත් අවධානයට ගෙන හැකි බව පළ කළේය. (පෙබරවාරි 7: සමකාලා අරියසල්, පි. 1) එහි ජාතික ගීය මෙම භාෂාවලින් ගැයිම ගැන ධනාත්මකව පුළුල් ආවරණයක් තිබුණත් වය දෙමළ පුවත්පත් සඳහන් කළ අන්දමට ප්‍රමාණවත් නොවන්නේදැයි සාකච්ඡා කර තිබුණේ නැත. (පෙබරවාරි 13: තිනකුරල්, ප්‍රදීය පන්පාඩු, පි. 8)

අතුරුදහන් වූ පුද්ගලයන් සහ දේශපාලන සිරකරුවන් හිඳහස් කිරීම හිඳහස් දිනය දා ප්‍රවෘත්තිවල අනුමානකා බවට පත් විය. විරෝධතාවන් සහ ගිවිසුම්, රජයට බල කිරීම පිණිස, මෙම ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් සොයා ගැනීමට විදින ආචරණයට ඇතුළත් විය. (පෙබරවාරි 5: හිනකුරුල් පි. 1; පෙබරවාරි 1: හිනකරන් පි. 6; පෙබරවාරි 2: හිනකුරුල් පි. 12; හිනකරන් පි. 1) මෙම වාර්තාවන් දෙමළෙන් ජාතික ගීය ගැයීම ප්‍රශංසා කරන අතරතුර, නැවත පදිංචි කිරීම, දේශපාලන සිරකරුවන්, ඉඩම් මුදා හැරීම, ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණ සහ වර්ධනය වන සිංහල අන්තවාදය වැනි දෙමළ ජනතාව මුහුණ දෙන අභියෝගවලට විසඳුම් අවශ්‍ය බව අවධාරණය කරයි. (පෙබරවාරි 3: හිනකරන් පි. 5; පෙබරවාරි 4: හිනකරන් පි. 17; පෙබරවාරි 4: හිනකරන්, පි. 6; පෙබරවාරි 6: උදයන් පි. 19) මෙම කාරණා සිංහල පුවත්පත් ඉස්මතු කළේ නැත. ජාතික ගීය දෙමළෙන් ගායනා කිරීම, දෙමළ පුවත්පත් ඒකමතිකව ධනාත්මක මුල පිරීමක් ලෙස හඳුන්වන අතරම සංහිඳියාව සඳහා වඩාත් ධර්මපතල කාරණා සඳහා විසඳුම් අවශ්‍ය බව නැවතත් පවසා සිටියේය. රජයට අයත් හිනකරන් දෙමළ ජාතිකයින්ගේ අවිනිශ්චිත බව කැටිකොට සඳහන් කර තිබුණේ "අපි (දෙමළ ජාතිකයින්) තවමත් හිඳහස් බලාපොරොත්තුවෙන් සිටිනවා" යනුවෙනි. (පෙබරවාරි 3: හිනකරන් පි. 5)

සිංහල පුවත්පත්වල උතුරු පළාත් ප්‍රධාන අමාත්‍ය සී. ඩී. විශේෂ්වරන්ගේ පත්සලට යාම උද්වේගකරව වාර්තා කළ මුත් දෙමළ පුවත්පත් විය සඳහන් කර තිබුණේ නැත. සමස්තයක් ලෙස බලන විට පෙනී යන්නේ මෙවර තම භාෂාව ඇතුළත්ව තිබීම නිසා පසුගිය අවුරුදුවලට වඩා ධනාත්මකව හිඳහස් දින උත්සවය දෙමළ පුවත්පත් සලකා ඇති බවයි.

OISL වාර්තාව එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කොමසාරිස් සංවාරය සහ අනෙකුත් නියෝජිතයින්ගේ පැමිණීම.

සිංහල පුවත්පත් විදෙස් නියෝජිතයින්ගේ පැමිණීමට මිශ්‍ර ප්‍රතිචාර දැක්වූ අතර දෙමළ පුවත්පත් එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස්ගේ පැමිණීම ගැන මහත් බලාපොරොත්තු තබාගෙන සිටියේය. වය ඉතාමත් උද්වේගයෙන් වාර්තා කළ අතර, දෙමළ ජාතික සන්ධානය (TNA) විශේෂ්වරන් සහ අතුරුදහන් වූවන්ගේ පවුල්වල සාමාජිකයින් හමුවීම ඉස්මතු කර පළ කළේය. (පෙබරවාරි 6: උදයන් පි. 1; පෙබරවාරි 7: උදයන් පි. 1; පෙබරවාරි 9: හිනකුරුල් පි. 1; පෙබරවාරි 8: හිනකුරුල් කතුවැකිය පි. 4) විශේෂයෙන්ම දෙමළ ජාතිකයින්ගේ දුක්ගැහවිලිවලට විසඳුම් ලැබෙනු ඇතැයි බලාපොරොත්තුවෙන් දෙමළ පුවත්පත්, සංවාරය පිළිබඳව වැඩි බලාපොරොත්තු තබාගෙන සිටියේය. (පෙබරවාරි 6: හිනකුරුල් කතුවැකිය, පි. 10; පෙබරවාරි 7: හිනකුරුල් කතුවැකිය පි. 4) සංවාරයට විරුද්ධව රාජපක්‍ෂ කණ්ඩායම, වය ලංකාවේ ආරක්‍ෂාව සහ ස්වෛරීභාවයට අහතුරක් යැයි කළ චෝදනා ද දෙමළ පුවත්පත් පළ කළේය. (පෙබරවාරි 6: උදයන් පි. 10)

නමුත් ගැඹුරින් විශ්ලේෂණය කිරීමේ දී එම ධනාත්මක බලාපොරොත්තු, සංවාරය පිළිබඳව කඩවීමක් දැකිය හැක. මෙයට ප්‍රධාන කොටම දේශපාලන නායකයින්ගෙන් සිදුවූවායැයි කියන යුද අපරාධ සම්බන්ධව සහ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය පිළිබඳව අන්තර්ජාතික විනිසුරුවන්ගේ පරීක්ෂණ සම්බන්ධයෙන් මිශ්‍ර ප්‍රතිචාර හේතු විය. (පෙබරවාරි 1: උදයන් පි. 1) උදාහරණයක් ලෙස උදයන්, අල් හුසේන්ගේ වගවීමේ ක්‍රියාවලියක් සඳහා අන්තර්ජාතික විශේෂඥයින් සහ විනිසුරුවරුන්ගේ සහභාගිත්වය සම්බන්ධයෙන් හීන උනන්දුව ගැන අවධානය යොමු කළේය. රජය, සිදුවූවායැයි කියන යුද අපරාධ සම්බන්ධ පරීක්ෂණවල ස්වභාවය තීරණය කළ යුතුයැයි ඔහු පැවසූ විට, දෙමළ වාර්තාකරුවන්ගේ කනස්සල්ලට වය හේතු විය. (පෙබරවාරි 13: හිනකුරුල්, පුදිය පත්පාඩු, පි. 8; වීරකේසරි, අරිය සියල් තීප්පොරි, පි. 17-19; පෙබරවාරි 14: වීරකේසරි; සමකාලා අරියසියල්, පි. 17) වීරකේසරි ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ, දෙමළ ජාතිකයින් දෙවන පන්තියේ පුරවැසියන් ලෙස සලකා ඇති බව පවසමිනි. අධිකරණය දේශපාලනීකරණය වීම, ආරක්‍ෂක හමුදා රැකීම සහ දෙමළ ජාතිකයන්ගේ දුක්ගැහවිලි ගැන සොයා බැලීමට අතීතයේ පත් කළ කොමිෂන්වල නිර්වර්තන බව ද අවධාරණය කර තිබුණේය. (මාධ්‍ය විශ්ලේෂණය, වෙ. 6, නො. 14 හා 15)¹⁷ දේශපාලන සිරකරුවන් අධිකරණ ක්‍රියාවලියට පළමුව යොමු නොකර හිඳහස් නොකිරීම සම්බන්ධව අල් හුසේන්ගේ කියමන ද දෙමළ පුවත්පත් විවේචනය කර තිබුණේය. (මාධ්‍ය විශ්ලේෂණය, වෙ. 6, නො. 14 හා 15)¹⁸

අල් හුසේන්ගේ සංවාරයට සති කීපයකට පෙර, හිතප්‍රකාරව ප්‍රශ්න ඇති දේශීය යාන්ත්‍රණයක් පමණක් දෙමළ ජනතාවට පිළිගත නොහැකි බවට අදහසක් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. අල් හුසේන්ගේ පැමිණීමෙන් පසුව නැවත වතාවක් වය උපහාසාත්මකව පවසා තිබුණේ, දෙමළ ජනතාවට ඇත්ත වශයෙන්ම යුක්තිය ඉටුවේද යන්න පවසමිනි. පුවත්පත් ඔහු, දේශීය යාන්ත්‍රණයට කැමති වන බවත්, යුද අපරාධ වෙනුවට මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය යන යෙදුම භාවිතා කරනු ඇති බවත් පවසා සිටියේය. (පෙබරවාරි 13: උදයන් පි. 12) "රජයට ජයග්‍රහණයක්, දෙමළ ජාතිකයින්ට පසුතැවිල්ලක්, රාජපක්‍ෂ කණ්ඩායමට අභියෝගයක්" ලෙස උදයන් පොදු දෙමළ පුවත්පත්වල ස්ථාවරය කැටි කොට දැක්වූයේය. (පෙබරවාරි 13: උදයන්, පි. 12)

දෙමළ පුවත්පත්වල, වගවීම සහ සිදුවූවායැයි කියන යුද අපරාධ හා මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම පිළිබඳ පරීක්ෂණ, විවිධ දේශපාලන මතිමතාන්තර සමඟින් මිශ්‍ර ආචරණයක් විය. දෙමළ පුවත්පත්වල අගමැතිවරයා සහ ජනාධිපතිවරයා මේ කාරණාව සම්බන්ධව ප්‍රධාන කථිකයින් දෙපල විය. ජනාධිපති වරයා අල් පසීරා සමඟ 2016 ජනවාරි මාසයේ දී කළ සම්මුඛ

17 Verité Research, The Media Analysis, Vol.6, No. 14 & 15 2016
 18 Verité Research, The Media Analysis, Vol.6, No. 14 & 15 2016

20

සාකච්ඡායේ දී යුද අපරාධ ප්‍රතික්‍ෂේප කිරීම සහ මානව හිමිකම් පමණක් කඩ වී ඇතැයි කීම, දෙමළ පුවත්පත්වලට හිඟයන්ගේ විය.

අන්තර්ජාතික විනිසුරුවරුන්ට ඉඩ ලබා දෙන්නේ නැතැයි ජනාධිපතිවරයා පැවසීම සම්බන්ධයෙන් දෙමළ ජාතික සන්ධානයේ (TNA) කනස්සල්ලට ද පුළුල් ප්‍රචාරයක් ලබා දී තිබුණේය. (පෙබරවාරි 1: තිනකුරල්, පි. 11; උදයන් පි. 1; උදයන් කතුවැකිය පි. 12; පෙබරවාරි 3: තිනකරන් පි. 1) වගවීමේ කාරණා සම්බන්ධයෙන් ජනාධිපතිවරයාගේ ස්ථාවරය දෙමළ ජනතාවගේ අභිලාෂයන් සමඟ ගැළපෙන්නේ නැති බව ද ඉදිරිපත් කර තිබුණි. නමුත් අගමැතිවරයාගේ ස්ථාවරය අඩු විවාදාත්මක තත්ත්වයකින් දක්වනු ලැබීය. ඔහුගේ "වගවීමක් නැති සංහිඳියාව සහ සංහිඳියාවක් නැති වගකීමක් නුසුදුසයැයි" අන්තර්ජාතික විනිසුරුවරුන් පිළිබඳ අවසාන තීරණය අධිකරණ තීරණයක් සහ අන්තර්ජාතික මැදිහත්වීමක් තහනම් කර නැතැයි නැවත සහතික වීම යන කියමන වැඩි ප්‍රසාදයකින් බලා තිබුණි. (පෙබරවාරි 14: උදයන් පි. 1; පෙබරවාරි 2: තිනකරන් පි. 1; උදයන් පි. 1; තිනකුරල් පි. 1)

කෙසේ නමුත් විදේශ කටයුතු අමාත්‍යවරයා ඇමරිකාවේ දී පරීක්ෂණ සඳහා අන්තර්ජාතික මැදිහත් වීම සහතික කිරීම අවඥාවට ලක් කර තිබුණි. (පෙබරවාරි 27: තිනකරන් පි. 1; උදයන් පි. 1) උදාහරණ ලෙස උදයන් කතුවැකියෙන් කියා තිබුණේ "යහපාලන ආණ්ඩුවේ දේශපාලනඥයින් ලංකාවේ දී එක දෙයක් පැවසීමටත්, විදේශ රටකදී එය ඔප්වෙන් සිටුවීමටත් දැක්විය" බවත්ය. (පෙබරවාරි 28: උදයන් පි. 18) මෙය පවතින රජයේ යුද අපරාධ පරීක්ෂණ කිරීම සම්බන්ධයෙන් අවිශ්වාසය සහ කනස්සල්ල පිළිබිඹු කරයි.

දේශීය දේශපාලනඥයින් තිබෙන අවිශ්වාසයට අමතරව, දෙමළ පුවත්පත් එක්සත් ජාතීන් හා අනෙකුත් අන්තර්ජාතික ආයතන ගැන විශ්වාසය තැබීමේ අවිනිශ්චිත බව සඳහන් කළේ "නැවත දෙමළ ජනතාව රටටයිද?" යන ප්‍රශ්නය අසමිනි. (පෙබරවාරි 13: උදයන් කතුවැකිය, පි. 12) අනිත් අතට අන්තර්ජාතික ප්‍රජාවගේ දේශීයව සිදුවන දේ කෙරෙහි නිශ්ශබ්දතාවය, පවතින රජය පිළිබඳව ඇති විශ්වාසය සහ එමඟින් වියට වගවීමට යන සංහිඳියාවට ඇති හැකියාව සහ කැපවීම පෙන්වන බව දෙමළ අවරණ අර්ථ දැක්වයි. (පෙබරවාරි 28: උදයන්, පි. 19)

අතුරුදහන්වුවත් සොයා ගැනීමට මුල පිරීමක් නැති විට දෙමළ පුවත්පත් කතා බහ කරන තවත් මාතෘකාවකි. (පෙබරවාරි 9: තිනකුරල් කතුවැකිය, පි. 4) මෙම සිදුවීම වාර්තාකරණය, එක්සත් ජාතීන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් පක්ෂග්‍රාහී බවත්, දෙමළ ජනතාවගේ බලපෑම්වලට යටත් වී ඇතැයි කියන ජාතිකවාදී සිංහල පුවත්පත්වල විවේචනවලට වඩා වෙනස් වෙයි. දෙමළ පුවත්පත් අල් නුසේන්ගේ සංචාරය පිළිබඳව ධනාත්මක බලාපොරොත්තු තැබුවත් ඔහුගේ, ඔවුන් තේරුම්ගත් ලෙස දෙමළ ස්ථාවරයට උදවු කිරීමට අකමැත්ත, කනස්සල්ලක් හා විවේචන ඉපදීය.

ඉන්දියානු විදේශ කටයුතු අමාත්‍ය සුෂ්මා ස්වරාජ්ගේ සංචාරය ආවරණය කළේ විවිධ දේශපාලනඥයින්ගේ හමුවීම් සමඟය.

(පෙබරවාරි 6: උදයන්, පි. 1; පෙබරවාරි 7: උදයන්, පි. 13; පෙබරවාරි 9: තිනකුරල්, පි. 14) ආවරණය ප්‍රධාන ලෙස අපක්ෂපාත වුවත් උදයන් ඉන්දියාවේ කාර්යභාරය, ශ්‍රී ලංකාවේ සංහිඳියාව ගැන විවේචනය කරමින් කනස්සල්ල පළ කළේ ඔවුන් අවසාන කාලයේ දී ප්‍රකාශනයේ මරණය පිළිබඳ ප්‍රවන අසන්නට සිටියා කියමිනි. (පෙබරවාරි 14: උදයන්, පි. 18) එම ලිපිය දුටුවේ ඉන්දියාවේ කාර්යභාරය "සියල්ල වෙනස් කළ නැකි" ලෙස වුවත් ඔවුන් දෙමළ ජනතාවට සහාය දීමට අපොහොසත් වූ බවයි.

ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණ:

නව ව්‍යවස්ථාවක් සඳහා අදහස් ලබා ගැනීම දෙමළ පුවත්පත් ආවරණය කළේ සිංහල පුවත්පත්වලට වඩා වෙනස් ලෙසිනි. ජාතිකවාදී පුවත්පතක් වන දිවයින සාමාන්‍යමතව ව්‍යවස්ථාව හා සම්බන්ධ පුවත් ලෙඩරල් තත්ත්වයට හා බෙදීමට සමකළ අතර දෙමළ පුවත්පත් ඉස්මතු කළේ ලෙඩරල් ක්‍රමය දෙමළ ජනතාවට අත්‍යවශ්‍ය බවයි. (පෙබරවාරි 9: තිනකුරල්, පි. 1; පෙබරවාරි 15: තිනකුරල්, පි. 1; පෙබරවාරි 7: උදයන්, පි. 1; පෙබරවාරි 2: තිනකුරල් කතුවැකිය පි. 4; පෙබරවාරි 1: තිනකුරල්, පි. 1) මෙම සන්දර්භය තුළ ඉන්දියානු ආකෘතියට අනුව රාජ්‍ය සංකල්පය ද දෙමළ පුවත්පත් ආවරණය කළේය. (පෙබරවාරි 9: තිනකුරල්, පි. 1; පෙබරවාරි 16: තිනකුරල්, පි. 1; පෙබරවාරි 15: තිනකුරල්, පි. 1; පෙබරවාරි 7: උදයන්, පි. 1; පෙබරවාරි 2: තිනකුරල් කතුවැකිය පි. 4; පෙබරවාරි 1: තිනකුරල් පි. 1) දෙමළ ජනතාව නැවත දෙමළ කොටි සංවිධානයේ (LTTE) මුලිකත්වයෙන් ඇරඹී "මහා වීර දිනය" හරහා යුදයෙන් මිය ගිය අය අනුස්මරණයට අවසර ඉල්ලා තිබුණි. (පෙබරවාරි 13: උදයන්, පි. 1; පෙබරවාරි 16: තිනකුරල්, පි. 1)

සිංහල අන්තවාදයේ නැඟීම නිසා නව ව්‍යවස්ථාව සඳහා ජනමත විචාරණයක් අවශ්‍ය වීම, සිංහල බහුතරයකගේ කැමැත්ත දෙමළ ඉල්ලීම් වෙනුවෙන් නොලැබීම හේතුකොට ගෙන අවඥා සහගත ලෙස බලා තිබුණි. (පෙබරවාරි 2: තිනකරන්, පි. 7; තිනකුරල්, කතුවැකිය පි. 4) දෙමළ පුවත්පතක් ආවරණය පවතින රජයේ විශාල වෙනස්කම් කිරීමට ඇති බලාපොරොත්තු ගැන සුළු විශ්වාසයක් තැබූ අතර, සෑහීමකට පත්විය හැකි ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීම පිණිස සුහදශීලී නමුත් ස්ථාවර ප්‍රතිපත්තියක සිටිය යුතු බව අවධාරණය කළේය. අන්තර්ජාතික ප්‍රජාව ද එම ප්‍රතිඵලය සඳහා රජයට පීඩනයක් එල්ල කළ යුතු බව ද අවධාරණය කළේය. (පෙබරවාරි 7: උදයන්, පි. 27; පෙබරවාරි 2: තිනකුරල් කතුවැකිය පි. 4) දෙමළ ජනතාවට බලය බෙදා ගැනීම අත්‍යවශ්‍යයැයි දිගු කලක් තිස්සේ දෙමළ විවාද අතර තිබෙන අදහස් හා පක්ෂග්‍රාහී කම් ගැන සඳහන් කිරීමට තිනකුරල් ව්‍යවස්ථාව ගැන තිබෙන සංවාදය යොදා ගත්තේය. (පෙබරවාරි 17: තිනකුරල්, පි. 1; පෙබරවාරි 16: තිනකුරල්, පි. 1)

රෙජිනෝල්ඩ් කුරේ උතුරු පළාත් ආණ්ඩුකාරයා ලෙස පත්වීම

අනෙකුත් මාතෘකා පමණට නොවුවත්, රෙජිනෝල්ඩ් කුරේ උතුරු පළාත් ආණ්ඩුකාරයා ලෙස පත්වීම දෙමළ පුවත්පත්වල සෑහෙන ප්‍රමාණයක අවධානයට යොමු විය. අලුත් පත්වීම, දෙමළ ජාතික දේශපාලන නායකයින්ගේ අනුමත කිරීම, ආණ්ඩුකාරවරයාට වතුර ලෙස දෙමළ භාෂාව කතා කළ හැකි වීම නිසා ජනවර්ගයේ ප්‍රශ්න තේරුම්ගත හැකි වීම යන්න මත ආවරණය බලාපොරොත්තු තැබීය. දේශපාලන සිරකරුවන් නිදහස් කිරීම, අතුරුදන් වූවන් සොයා ගැනීම සහ හමුදාව ඉඩම් අත්පත් කරගැනීමට නියාමනය වැනි කරුණු පිළිබඳව ආණ්ඩුකාරයා මහජන නියෝජිතයෙකු ලෙස ක්‍රියා කිරීමේ වැදගත්කම මෙම ආවරණ මඟින් අවධාරණය කෙරුණි. (පෙබරවාරි 16: තිනකුරල් කතුචෛය, පි. 4; පෙබරවාරි 28, උදයන්, පි. 23)

අලුත් ආණ්ඩුකාරවරයාට ජනතාවගේ බලාපොරොත්තු ඉෂ්ඨ කළ හැක යන පළාත් ප්‍රධාන අමාත්‍ය විශේෂවරයන්ගේ කියමන ද මෙම වාර්තාවල අඩංගු විය. (පෙබරවාරි 20: තිනකරන්, පි. 3; උදයන්, පි. 1) බලය බෙදාහැරීම යන විශ්වාසය ගොඩනැගීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කළ ආණ්ඩුකාරයා සමඟ කළ සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් රජයට අයත් තිනකරන්හි පළ කළේය. පළාතේ තත්ත්වය තේරුම් ගත් පුද්ගලයෙකු ලෙස හඳුනාගත් ඔහුගෙන් උතුරේ ඉල්ලීම්වල වලංගුභාවය ඇසූ විට “අපිට හැතිවුණ පිටින හැටුන ලබා දෙන්න බැහැ.” යැයි පැවසීය. පෙබරවාරි 29: තිනකරන්, පි. 5) අනිකුත් පුවත්පත් හා සසඳන විට, උදයන් ආණ්ඩුකාරයාගේ ප්‍රකාශ කිරීම්වලට වැඩි ඉඩක් ලබා දුන්නේ, උතුරේ හමුදා කඳවුරු අඩු කිරීම, ඉඩම් නිදහස් කර සංවර්ධනය කිරීම වැනි ඔහුගේ ප්‍රකාශ ඉස්මතු කරමිනි. (පෙබරවාරි 20: උදයන් පි. 1; පෙබරවාරි 27: උදයන්, පි. 1)

ආණ්ඩුකාරවරයා සිංහල හා දෙමළ මිශ්‍ර විවාහ ගැන කරන ලද ආන්දෝලාත්මක ප්‍රකාශයක් සම්බන්ධයෙන් පුවත්පත් වෙතස් අදහස් ඉදිරිපත් කළේය. තිනකරන් වය වැරදි වටහා ගැනීමක් ලෙස සඳහන් කරමින් එම ප්‍රකාශය නිශ්චිත කිරීමට උත්සාහ කළේය. (පෙබරවාරි 27: තිනකරන් කතුචෛය, පි. 6) අනෙකුත් දෙමළ පුවත්පත් එම ප්‍රකාශය විවේචනාත්මකව දැක්කේය. උදාහරණයක් ලෙස තිනකුරල් එම ප්‍රකාශය “බරපතළ තුවාලයකට සුළු ආලේප කිරීමක්” වැනියැයි කියා ඔහුට ඊට වඩා බරපතළ කරුණු ගැන අවධානය යොමු කරන ලෙසට කීවේය.

4.5 දෙමළ පුවත්පත් කටීකයින් තෝරා ගැනීම

දෙමළ පුවත්පත්වල ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර වූයේ දෙමළ ජාතික සන්ධානයේ (TNA) මන්ත්‍රීවරු, ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයා විශේෂවරයන්, ජාතික සහජීවනය සහ නිල භාෂා පිළිබඳ ඇමති මනෝ ගනේෂන් වැනි දෙමළ දේශපාලන නායකයින්ය. සිංහල

පුවත්පත් කටහඬ උපුටා ගත්තේ රජයෙන්, පොදු විපක්‍ෂයෙන් සහ ඉතා විරල ලෙස දෙමළ පක්‍ෂ නියෝජිතයින්ගෙන් සහ ආයතනවලිනි. දෙමළ පුවත්පත් ජාතිකවාදී සිංහල දේශපාලනඥයින්ගේ සංහිඳියාවට විරුද්ධ අදහස් විවේචනාත්මකව ලිවීවේය. (පෙබරවාරි 28: උදයන්, පි. 8; පෙබරවාරි 2: උදයන්, පිට 1; පෙබරවාරි 9: තිනකුරල්, පි. 1) ජනාධිපතිවරයාගේ සහ අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ වගවීම් යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ ප්‍රකාශ ද ආවරණයට අයත් විය.

4.6 දෙමළ පුවත්පත්වල පණිවිඩය:

සාමාන්‍ය වශයෙන් ගත් කල දෙමළ පුවත්පත් සිංහල පුවත්පත්වලට වඩා සංහිඳියාවට සම්බන්ධ මාතෘකා සඳහා අවධානය යොමු කර තිබුණේය. බලය බෙදාගැනීම, අතුරුදහන් වූවන්, දේශපාලන සිරකරුවන්, ඉඩම් නිදහස් කිරීම, හැටුන පදිංචි කිරීම, උතුරේ හමුදාව අඩු කිරීම, වගවීම් සිදුවූවායැයි කියන යුද අපරාධ සහ මානව හිමිකම් උල්ලංඝණය කිරීම් සම්බන්ධයෙන් ඇති ප්‍රශ්න නිරාකරණය කිරීම මත සංහිඳියාව ඇතිකර ගැනීම රඳා පවතින බව සෑම පුවත්පතකම ප්‍රධාන පණිවිඩය විය.

අන්තර් ජාතික ප්‍රජාව, දෙමළ ජනතාවට පක්‍ෂග්‍රාහී යන සිංහල ජාතිකවාදී කියමන, දෙමළ පුවත්පත් ආවරණය නොකළේය. ඊට පටහැනි ලෙස එම පුවත්පත් OISL වාර්තාවේ සඳහන් නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කරන ලෙස හා දෙමළ ජනතාවගේ බලාපොරොත්තු ඉටුකරන ලෙස රජයට බල කරන ලෙස අන්තර්ජාතික ප්‍රජාවගෙන් ඉල්ලා සිටියේය. එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස් අල් හුසේන්ගේ සංවාරය, ඉන්දියානු විදෙස් කටුතු අමාත්‍ය සුෂ්මා ස්වරාජ්ගේ පැමිණීම යන අනෙකුත් විදෙස් රාජ්‍ය තාන්ත්‍රිකයින්ගේ පැමිණීම, ඔවුන්ගේ අරමුණු සහ ඵලදායක බව ගැන ආවරණ මඟින් කලකිරීම, අවිශ්වාසය හා අවඥාව පළ කර තිබුණි. තව ප්‍රධාන පණිවිඩයක් වූයේ පොදු විපක්‍ෂය ලංකාවේ සංහිඳියාව, එකමුතකු ම සහ සාමයට තර්ජනයක් බවයි. දෙමළ පුවත් විශේෂයෙන්ම හිටපු ජනාධිපති සහ පොදු විපක්‍ෂ නායක මහින්ද රාජපක්‍ෂ දැනට විවේචනය කළේ ඔහු ජාතිවාදය සහ අන්තවාදය ව්‍යුහ බව කියමිනි.

රජයට අයත් තිනකරන් රජයේ ඇඬුම ගැන ධනාත්මක අදහස් පළ කරමින් සුළු වශයෙන් අනෙක් පුවත්පත්වලින් වෙන් වූවත් දෙමළ පුවත්පත් සංහිඳියා තේමාවන් සම්බන්ධව දක්වන හැඳීම් සමඟ එක්ව සිටියේය.

ද

සක දෙකකට අධික කාලයක් තිස්සේ පැවතුණු සිවිල් යුද්ධය නිසා සිංහල සහ දෙමළ ජන කොටස් අතර විරසකයක් පවතියි. දෙවන ඇමිණුමේ නි සඳහන් කර ඇති පරිදි, 2009 යුද්ධය අවසන් වූ පසු හා ඊට පෙර සංහිඳියාව පිණිස ගත් බොහොමයක් උත්සාහයන් ව්‍යර්ථ විය. නව රජය පත් වූ පසු අලුත් ආරම්භයක් සඳහා බලාපොරොත්තු ඉහළ නැංවී ඇත. මෙම අධ්‍යයනයේදී එම බලාපොරොත්තු, ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත්වල දේශපාලන හෝ භාෂා සම්බන්ධකම්වලින් තොරව එම ආචරණ පුළුල් ලෙස විදහා දක්වයි. ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත් ඒකමතිකව සංහිඳියාවේ වැදගත්කම අවබෝධ කර ගෙන ඇති බව පෙනේ. මෙය සංහිඳියා ක්‍රියාදාමය ඉදිරියට ගෙන යාමට ඉවහල් කර ගත හැක.

විශේෂයෙන්ම දෙමළ ජනතාවට, අන්තිමේදී සිංහල ජනතාව විසින් තම ප්‍රශ්න අවබෝධ කර ගෙන ඇතැයි සිතීමට ඉඩ සලසයි. සාමාන්‍ය ලෙස ගත් කල සිංහල පුවත්පත් බලවත් ලෙස සහාය පළ කළ අතර දිවයින පුවත්පතේ බෙදීම සහ විදේශ මැදිහත්වීම පිළිබඳ අවවාද කැපී පෙනෙයි.

එක සමාන මාතෘකා තෝරා ගැනීම ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත් අතර පොදු බැඳීම පෙන්නුම් කරන අතර එය රට ගොඩ නැඟීම සඳහා ගැටුමට අයත් සියලු පාර්ශවයන්ගේම අදහස් සංහිඳියාව පිළිබඳ ජාතික විවාදයට එක් කරයි. නමුත් විශ්ලේෂණය කළ පණිවිඩ සහ කථිකයන්, තම ජන කොටස් දෙකෙහි සංහිඳියාව පිළිබඳ සිතන ආකාරයේ වෙනස්කම් පෙන්නුම් කරයි. එය පොදු අදහසකට පැමිණීමේ සීමා සඳහා සංඥාවක් වෙයි. එලෙසම සිංහල පුවත්පත්වල දෙමළ ජාතික සන්ධානයේ නියෝජනයක් නැතිවීම සහ ඔවුන් විශාල ලෙස දෙමළ පුවත්පත්වල සිටීම, මෙම ජන කොටස් මූලාශ්‍රවල අදාළ බව සහ වලංගු බව ගැන සිතන ආකාරය නිරූපණය කරයි. මෙම වෙනස්කම් රටේ ඉතිහාසයේ ගැඹුරු ලෙස ගැඹී වී තිබෙන බැවින්, ඒවා මෂනකදී ඉවත් වී නොයනු ඇත. එබැවින් ජනමාධ්‍යවේදීන් සහ සංස්කාරකවරුන් වැඩි දුරටත් පාර්ශවීයත්වය ඇති කිරීම සහ නැවත නිෂ්පාදනය කිරීම ගැන අවධානයකින් සහ අවබෝධයකින් ක්‍රියා කිරීම වැදගත්ය. ශ්‍රී ලංකාවේ ජනමාධ්‍යවේදීන්ගේ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වාර්තා කිරීමේ අංශ ඇතුළත් විය යුතු අතර රටේ සෑම පෙදෙසකම මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව වැඩි දියුණු කළ යුතුය. ජනමාධ්‍යයට පමණක් සංහිඳියාව ඇති කළ නොහැකි බව අමුතුවෙන් කිව යුතු නැත. ඒ සඳහා රජය සහ සිවිල් සංවිධාන පෙරමුණ ගත යුතුව ඇත. නමුත් මාධ්‍යයට එම ක්‍රියාවලිය නිරන්තර අවධානයෙන් සහ ජෛවිකයෙන් ඉදිරියට ගෙන යෑම කළ හැකි අතර එය කළ යුතු ද වෙයි.

ජනමාධ්‍යවේදීන්/විශ්ලේෂකයින්:

අන්තර්ගත විශ්ලේෂණය සඳහා පහත සඳහන් ජනමාධ්‍යවේදීන් විශ්ලේෂකයින් ලෙස දායකත්වය සපයන ලදී.

රොක් ප්‍රනාන්දු රොෂාන්, දේවනායගම් දේවනාත්, හිතසානන්දන් කහිදරන්, එස්. සුඛි දිනේෂ් තොඩුතෝර්, අර්මුකණසා සබේෂ්වරන්, උදයරාසා ශාලිත්, සුදර්ශන සින්නතුරෙයි, සිවගුරු මනිවෙන්නන්,

සී. දොඩාවත්ත, මෙත්ලාල් වීරසූරිය, ජයසිරි ජයසේකර, දිලිෂා අබේසුන්දර, සම්පත් දේශප්‍රිය, ලසන්ත රුහුණගේ, අමීන් හුසේන්, කොශලකා වීරකෝන්.

Abeywardana, Deepanjali (2011): "Sri Lanka: Potential and Applicability of Federalism in Sri Lanka", working paper and published in 2011 on the website of Institute of Federalism, University of Fribourg, Switzerland.

Abraham, T. (1998). "The Emergence of the LTTE and the Indo Sri Lanka Agreement of 1987" in Kumar Rupesinghe (ed). *Negotiating Peace in Sri Lanka: Efforts, Failures and Lessons*. London: International Alert of London.

Ahmar.M. and Siddiqui.H. (2001). *The Challenges of Conflict Resolution and Security in the 21st Century: Problems and Prospects*. Karachi: University of Karachi.

Alterman, J.B. (2003). "Coercive Diplomacy against Iraq, 1990- 1998" in Robert J. Art and Patrick M. Cronin (ed). *The United States and Coercive Diplomacy*. Washington, D.C: United States Institute of Peace.

Art, R.J. and Cronin, P.M. (2007). "Coercive Diplomacy" in Crocker A.C et al (ed). *Leashing the Dogs of War: Conflict Management in a Divided World*. Washington, D.C: United States Institute of Peace.

Bouffard, Sonia / Carment, David (2006). *The Sri Lanka Peace Process: A Critical Review*. In: Journal of South Asian Development, 1 (2), S. 151-177.

Cooper, R. and Mats, B. (1993), "Outside Intervention in Ethnic Conflicts" in Michael E. Brown (ed). *Ethnic Conflict and International Security*. Princeton: Princeton University Press.

De Silva, K.M. and Peiris, G.H. (2000), *Pursuit of Peace in Sri Lanka: Past Failures and Future Prospects*, Kandy: International Centre for Ethnic Studies.

Destradi, Sandra (2009). *Nach dem Bürgerkrieg – welche Zukunft für Sri Lanka?* Giga Fokus Nr. 6. German Institute of Global and Area Studies.

Dixit, J.N. (1997). "Indian Involvement in Sri Lanka and the Indo- Sri Lanka Agreement of 1987: A Retrospective Evaluation" in Kumar Rupesinghe (ed). *Negotiating Peace in Sri Lanka: Efforts, Failures and Lessons*. London: International Alert of London.

Ganguly, R. (1998). *Kin State Intervention in Ethnic Conflicts – Lessons from South Asia*, New Delhi: Sage Publications.

Ganguly, Rajat (2010). "Conflicts in South Asia Kashmir and Sri Lanka." In: Fouskas, Vassillis K. (ed.): *Politics of conflict. A survey*. London and New York: Routledge.

International Crisis Group (2012). *Sri Lanka: Tamil Politics and the Quest for a Political solution*. Asia Report N°239 – 20 November 2012

Jayatilleka, D. (200), "The LTTE and Tamil Separatism in Sri Lanka" in K.M. de Silva and G.H Peiris (ed). *Pursuit of Peace in Sri Lanka: Past Failures and Future Prospects*, Kandy: International Centre for Ethnic Studies.

Loganathan, K. (1998). "Indo-Lanka Accord and the Ethnic Question: Lessons and Experiences" in Kumar Rupesinghe (ed). *Negotiating Peace in Sri Lanka: Efforts, Failures and Lessons*. London: International Alert of London.

Muni, S.D. (1993). *Pangs of Proximity: India and Sri Lanka's Ethnic Crisis*. New Delhi: Sage Publications.

Natarajan, Swaminathan (2012). *Media Freedom in Post war Sri Lanka and its impact on the reconciliation process*. Reuters Institute Fellowship Paper University of Oxford. Reuters Institute for the study of journalism.

Wallensteen, P. (2002). *Understanding Conflict Resolution* (3rd edition), London: Sage Publications.

Wagner, Christian (2015). *Sri Lanka: neuer Präseident, alte Probleme. Begrenzte Chancen für einen politischen Neuanfang*. SWP Aktuell 2, Januar 2015. Berlin: Stiftung Wissenschaft und Politik.

Uyangoda, J. (2005). "Understanding Conflicts and Conflict Resolution" in *Conflict, Conflict Resolution and Peace Building* (ed.) Uyangoda, J., Colombo: University of Colombo.

Uyangoda, J. (2007). *Ethnic Conflict in Sri Lanka: Changing Dynamics*, Policy Studies 32, Washington: East-West Center.

Secretariat for Media Reform (2016). *Rebuilding Public Trust. An Assessment of the Media Industry and Profession in Sri Lanka*. Colombo: SMR/IMS

Verité Research (2016), *Sri Lanka: LLRC Implementation Monitor – Statistical and Analytical Review No.4*

DailyFT (2015), "The LLRC: What lessons have we learnt about reconciliation" online at <http://www.ft.lk/2015/03/17/the-llrc-what-lessons-have-we-learnt-about-reconciliation/>

Asian Tribune (2011), "US contemplates unprecedented internet censorship available online" at <http://www.asiantribune.com/news/2011/11/16/us-contemplates-unprecedented-internet-censorship-bill-proposes-web-site-closure> , accessed on 8 June 2016.

Ramsbotham, O. et al. (2011), Contemporary Conflict Resolution (3rd edition) available online at <https://www.polity.co.uk/ccr/contents/chapters/RAMSBOTHAMCh01.pdf> accessed on 30 September 2015.

The Sunday Times. (2010), "National Anthem only in Sinhala" available online at http://www.sundaytimes.lk/101212/News/nws_01.html accessed on 7 June 2016.

The Sunday Times. (2015), "Media groups slam Sirisena for bringing back Press Council" available online at <http://www.sundaytimes.lk/150705/news/media-groups-slam-sirisena-for-bringing-back-press-council-155671.html> , on 8 June 2016.

Wagaarachchi, S. (2014), "No media freedom under Rajapaksa government" available online at <http://www.meeepura.com/2014/12/06/no-media-freedom-under-rajapaksa-govt/>

මෙහි ඇතුළත් වන්නේ 1980 මුල් භාගයේ සිට මේ දක්වා සංහිඳියාව උදෙසා ශ්‍රී ලංකාව දරන ලද වැදගත් උත්සාහයන් පිළිබඳ සාරාංශයකි.

පාරතසාරකී ක්‍රමය

ශ්‍රී ලංකාවේ සරණාගතයින් විශාල ප්‍රමාණයක් තම්බිනාවට 1983 ශ්‍රීශ්‍රීම සෘතුවේ දී ගිය පසු, ඉන්දියාවේ පළමු ප්‍රධාන රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික ඇරඹුම නොවැරදීමට මස දී සිදු විය. පාරතසාරකී ක්‍රමය ලෙස හඳුන්වනු ලැබූ මෙය, උතුරු හා නැගෙනහිර ප්‍රදේශවලට නීතිමය බලයක් ඇති ප්‍රාදේශීය කවුන්සිල ක්‍රමයක් යෝජනා කළේය. එම ප්‍රදේශවල වැඩි වශයෙන් වාසය කරන්නේ දෙමළ සම්භවයක් ඇති ජනතාව බැවිනි. ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයා, කවුන්සිලයේ අමාත්‍යවරුන් විධායකය වන අතර, එයට ප්‍රාදේශීය මහජන සේවයේ සහයෝගය ලැබේ. නමුත් එය සිංහල හා දෙමළ ජාතිකයින් අනුමත කළේ නැත. මෙය අසර්වක වීමට මූලික වූ එක් ප්‍රධාන කාරණාවක් වූයේ "ප්‍රදේශය" අර්ථ නිරූපණය කර නොතිබීමයි.

තිම්පු සාකච්ඡා

මිලඟ රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික උත්සාහය, ගැටුම් නිරාකරණය කිරීමට සහ සංහිඳියාව ඇති කිරීමට භූතාන්‍යයේ තිම්පු අගනුවර, ලංකාවේ ආණ්ඩුව සහ දෙමළ පක්ෂ අතර 1985 ජූලි සිට අගෝස්තු දක්වා පැවතුණි. ප්‍රධාන අවිගත් කණ්ඩායම් 4 ම, දෙමළ කොටි සංවිධානය (LTTE) ල දෙමළ ඊළාම් විමුක්ති සංවිධානය (TELO), දෙමළ ඊළාම් විප්ලවීය සිසු සංවිධානය (EROS), ඊළාම් ජනතාවගේ විප්ලවීය විමුක්ති පෙරමුණ (EPRLF), ඉන්දියාවේ බල කිරීම මත එයට සහභාගි වූහ (මූලාශ්‍ර). දෙමළ ඊළාම් ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ (PLOTE), දෙමළ එක්සත් විමුක්ති සංවිධානය (TULF) සහ ඉන්දියානු සහ ලංකා රජයන් ද ඊට සහභාගි වූහ. දෙමළ පාර්ශවය ප්‍රධාන කාරණා 4 ක් ඉදිරිපත් කළේය. (ගංගුලි 1998-211) ඒවා අතර දෙමළ ජනතාව වෙතම අනන්‍යතාවක් සහිත ජනතාවක් ලෙස පිළිගැනීම, දෙමළ නිජබිමක්, භූමියේ අඛණ්ඩතාව සමඟ, ස්වයං පාලනය සහ පුරවැසිතාවයට පූර්ණ අයිතිය අතින් මූලික අයිතිවාසිකම්වලට අමතරව අයත් විය (ICG 2012:3). සහභාගිවූවන්ගේ දැඩි ස්ථාවරය නිසා කතා අසාර්ථක විය.

දෙසැම්බර් 19 යෝජනා

ගැටුම් නිරාකරණයට ඉන්දියාවේ රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික මැදිහත් වීම දෙසැම්බර් 19 යෝජනාවලියයි. එය ලංකාවේ ජනාධිපති ජේ. ආර්. ජයවර්ධන සහ ඉන්දියානු අගමැති රජීව් ගාන්ධි අතර සාකච්ඡාවලට ඉවහල් විය. එම දෙදෙනා 1986 දෙසැම්බර්වල දී, වේලුපිල්ලේ ප්‍රනාකරන් බැංගලෝර්හි දී හමු විය. එම යෝජනා තීරණාත්මක කරුණක් වූ බලය බෙදා හැරීම සඳහා නැගෙනහිරට

පළාත් සභාවක් යෝජනා කර තිබුණි. ලංකාවේ ආණ්ඩුව මෙය බෙදී වෙන්වීමට මඟ සලසන බවත්, වෙනම දෙමළ රාජ්‍යයක් සඳහා අත්තිවාරමක් දමන ලෙසත් සලකා ප්‍රතිකේෂ කර තිබුණි. ඒ වෙනුවට ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව නැගෙනහිර පළාතට කේවල ක්‍රමයක් යෝජනා කළ අතර එය දෙමළ පක්ෂ විසින් ප්‍රතිකේෂ කළේ එමඟින් නැගෙනහිර පළාත දෙමළ භාෂාව ප්‍රචලිත පළාතක් ලෙස පිළිබිඹු නොවන බව පවසමිනි. (ලෝගනාදන්, 1948: 74-77) සාකච්ඡා සාර්ථක නොවූවද (ගංගුලි, 1998:211) ඒවා ඉන්දු ලංකා ගිවිසුමෙහි අඩංගු වෙයි. (ලෝගනාදන්, 1998:79; ගංගුලි, 1998:211)

ඉන්දු ලංකා ගිවිසුම

ඉන්දු ලංකා ගිවිසුම ජයවර්ධන සහ ගාන්ධි විසින් 1987 ජූලි 29 අත්සන් කළ අතර එය ශ්‍රී ලංකාව විවිධ ජාතීන් ජීවත් වන විවිධ ආගම් අදහන බහුවාර්ගික රටක් වශයෙන් හඳුන්වනු ලැබීය. එය උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත් එකම පරිපාලනයක් සහිත ප්‍රදේශයක් ලෙස සඳහන් කළ අතර, ගිවිසුමෙන් මාස 3 කට පසු ඡන්ද පැවැත්වීමට යෝජනා කළ අතර ඉංග්‍රීසි සහ දෙමළ හිල භාෂාවන් ලෙස හඳුන්වා දෙනු ලැබීය. පළාත්වලට ස්වයංපාලනයක් ලබාදීමට යෝජනා කළ 13 වන ආණ්ඩක්‍රම සංශෝධනය, ඉන්දු ලංකා ගිවිසුමේ ප්‍රතිඵලයකි. 13 වන ආණ්ඩක්‍රම සංශෝධනයේ ප්‍රධාන අරමුණු අතර තිබුණු උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් ඒකාබද්ධ කිරීම, දෙමළ හිල භාෂාවක් ලෙස පිළිගැනීම හා ඉංග්‍රීසි එකට යා කිරීමේ භාෂාවක් ලෙස සඳහන් වීම ඉතා වැදගත් වෙයි. කෙසේ නමුත් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයෙන් සහ ජනතා විමුක්ති පෙරමුණෙන් (JVP) එල්ල වූ ප්‍රතිරෝධ හමුවේ එම යෝජනා පූර්ණ ලෙස ක්‍රියාත්මක නොවීය. (ගංගුලි 2010:88; ICG 3012:4)

එක්සත් ජාතික පෙරමුණ (UNF) - දෙමළ කොටි සංවිධාන (LTTE) සාකච්ඡා 1989/1990

ඉන්දු ලංකා ගිවිසුමෙන් අවුරුදු දෙකකට පසු, දැක්ෂණාංශික එක්සත් ජාතික පක්ෂ රජය, ජනාධිපති ප්‍රේමදාස මහතාගේ නායකත්වයෙන් 1989-90 කාලයේ කරන ලද සාකච්ඡා බිඳ වැටුණි. දෙමළ කොටි සංවිධානය (LTTE) සාකච්ඡාවලින් ඉවත් වීමත් සමඟ 1990 ජූලි මසදී සාකච්ඡා නැවතුණි. කෙසේ නමුත් දෙපාර්ශවයම සාකච්ඡා සඳහා අවංක උත්සාහයක් ගනු නොලැබීය. ඒ වෙනුවට උපායමාර්ගික අරමුණු දිස්වීය. ආණ්ඩුවට ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ (JVP) පාලනය කිරීමට වුවමනා වී තිබුණු අතර දෙමළ කොටි සංවිධානය (LTTE) ඉන්දීය සාම සාධක හමුදාව ඉවත් කිරීමට අවධානය යොමු කළේය. (උයන්ගොඩ: 2005) සාකච්ඡා අසාර්ථකත්වයට මැදිහත් කරුවෙකු නොමැතිවීමේ අවදානම සහ ගැටුම් නිරාකරණයට වඩා කෙටි අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට යාමේ ප්‍රතිඵල පෙන්නුම් කරයි. (උයන්ගොඩ: 2005)

පොදු පෙරමුණු රජය (PA)- දෙමළ කොටි සංවිධාන (LTTE) සාකච්ඡා 1994/1995

දෙමළ කොටි සංවිධානය (LTTE) සහ රජය තවත් සාකච්ඡාවක් 1994/95 කාලයේ දී යාපනයේ දී පවත්වන ලද අතර එහි ප්‍රතිලාභයක් ලෙස 1995 ජනවාරි 6 දී සාම ගිවිසුමක් අත්සන් කරන ලදී. කෙසේ නමුත් දෙමළ කොටි සංවිධානය (LTTE) විසින් එය 1995 අප්‍රේල් මස අත්හැර දැමුවේය. (උයන්ගොඩ: 2005)

2000 නෝර්වේජියානු මූල පිරීම

නෝර්වේජියානු රජය 2000 දී ලංකාවේ ආණ්ඩුවට සහ දෙමළ කොටි සංවිධානය (LTTE) සංවිධානයට පහසුකම් සපයන්නෙකු ලෙස, නැවත සාකච්ඡා ඇරඹීම සඳහා යොමු කිරීමට උත්සාහ ගත්තේය. ජනාධිපති චන්ද්‍රිකා කුමාරතුංගගේ රජය "මැදිහත්කරු" යන පදයට වඩා "පහසුකම් සපයන්නෙක්" යන්න ප්‍රිය කළේ, සාකච්ඡාවල දී නෝර්වේජියානු කාර්යභාරයේ සීමිත බව ඉස්මතු කරලීම පිණිසය. (උයන්ගොඩ 2005) අන්තර්ජාතික ප්‍රජාවගේ සහයෝගය ලැබීමෙන් පසුව ඔවුන්ගේ අරමුණ වූයේ පවතින භෞමික රාමුව තුළ විසඳුමක් ලබා ගැනීමය. නමුත් රජය නෝර්වේජියානු මූල පිරීම 2001 මැයි මස එය නතර කරනු ලැබුවේ නෝර්වේජියානු සාම දූතයා වූ ඒරික් සෝල්ගයිම්, දෙමළ කොටි සංවිධානය (LTTE) සංවිධානය සාකච්ඡා සඳහා ගෙන ඒමට අපොහොසත් වූ බව කියමිනි. දීර්ඝ සාකච්ඡා සහ පූර්ව කොන්දේසි ගැන එකඟ නොවීම දෙමළ කොටි සංවිධානයට (LTTE) සටන් විරාමයක් සහ යුද්ධ කිරීම අඩු කිරීමට උවමනා වී තිබුණු අතර ආණ්ඩුවට සටන් විරාමයක් රහිතව සාකච්ඡා අවශ්‍යව තිබුණි. සාකච්ඡා අසාර්ථක වීමට ඒවා හේතු වී තිබුණි. (උයන් ගොඩ: 2005, ගංගුලි: 2010: 91-93)

එක්සත් ජාතික පක්ෂ (UNP) දෙමළ කොටි සංවිධාන (LTTE) සාකච්ඡා 2002-2003

එක්සත් ජාතික පක්ෂය (UNP) නායකත්වය දුන් එක්සත් ජාතික පෙරමුණ 2001 මහ මැතිවරණය ජය ගැනීමෙන් පසු නැවතත් සාකච්ඡා ඇරඹනු ලැබීය. දෙපාර්ශවයම විශේෂයෙන් දෙමළ කොටි සංවිධානය (LTTE) සංවිධානය තම හමුදාමය ශක්තිය අතින් පසුබැසී තිබීම, නැවතත් 2002 පෙබරවාරි 21 දී සටන් විරාමයකට මඟ පාදන්නේ නෝර්වේජියානු පහසුකම් යටතේය. (උයන්ගොඩ: 2005) අන්තර්ජාතික ප්‍රජාව සටන් විරාමයට සහයෝගය දැක්වීය. දෙපාර්ශවය අතර සාකච්ඡා වට 5 ක් පැවතුණි. නමුත් දෙමළ කොටි සංවිධානය (LTTE) 2003 අප්‍රේල්වල සාම සාකච්ඡාවලින් ඉවත් වීම නිසා නැවත වතාවක් සාම සාකච්ඡා බිඳ වැටුණි.

උගත් පාඩම් සහ සංහිඳියා කොමිසම (LLRC)

උගත් පාඩම් සහ සංහිඳියා කොමිසම, රාජපක්ෂ ආණ්ඩුව යටතේ දෙසැම්බර් 16 පිහිටුවන ලද අතර එයට සංහිඳියාව ඇති කිරීම පිණිස හොඳ ඉඩ ප්‍රස්තාවක් තිබුණි. එය ජනවාරි ගික ප්‍රශ්නය විසඳීම පිණිස, බලය බෙදා හැරීමට යෝජනා කළේය. උගත් පාඩම් සහ සංහිඳියා කොමිසම (LLRC) ක්‍රියාකාරකම් 189ක් නිර්දේශ කළේය. ඒවා කාණ්ඩ 11 ක් යටතේ වර්ග කෙරුණු අතර, රඳවා ගැනීමේ ප්‍රතිපත්ති, ඉඩම් ආරවුල් සහ නිරවුල් කිරීම් යන නිරායුධකරණය වීම වර්ග අතර විය. නමුත් රාජපක්ෂ ආණ්ඩුවෙන් සම්පූර්ණ හෝ සම්පූර්ණ වීමට ආසන්න ලෙස හැඳින්වූ 50 කට ආසන්න නිර්දේශ ප්‍රමාණයක් ඇත්ත වශයෙන්ම විසේ නොවීය. ශ්‍රී ලංකාවේ වෙර්ටේ පර්යේෂණායතනය පෙන්වා දෙන පරිදි, අද වන විට නිර්දේශ 189 න් 20% ක් සම්පූර්ණ කර ඇත. 57% ක් අර්ධ වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. තවත් 20% ක් පටන් ගෙනවත් නැත. මෙම මන්දගාමී ක්‍රියාත්මක කිරීම, රාජපක්ෂ රජයේ සංහිඳියාවට තිබුණු අඩු දේශපාලනික කැප වීම පෙන්නුම් කරයි.

